

Nr 5 a.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under femte huvudtiteln gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1947/48, såvitt avser anslagen inom inrikesdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

Sedan statsverkspropositionen avlämnats har Kungl. Maj:t i särskilda propositioner framlagt förslag om socialdepartementets uppdelning, vilket förslag riksdagen numera bifallit.

Statsutskottet behandlar här nedan de i statsverkspropositionen under femte huvudtiteln gjorda framställningar, vilka avse frågor, tillhörande det nya inrikesdepartementets verksamhetsområde.

Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.

1:o) **Medicinalstyrelsen: Avlöningar. Medicinalstyrelsen: Omkostnader. Medicinalstyrelsen: Beredskapsorganisation.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 109—111, s. 141 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 3 januari 1947) har utskottet i annat sammanhang avgivit utlåtande, varom utskottet velat här

erinra.

2:o) **Sinnessjuknämnden: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 112, s. 142—145) föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredragande statsrådet Mossberg förordad avlöningsstat för sinnessjuknämnden, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till Sinnessjuknämnden: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 41 600 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 30 000 kronor.

De under anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, upptagna delposterna till arvode åt ordföranden, till arvoden åt två i sinnessjukvård särskilt kunniga ledamöter, till arvoden åt två andra ledamöter, till arvoden åt suppleanter samt till ersättning till ledamot

eller suppleant för mistade avlöningsförmåner ha med hänsyn till beräknad ökning av antalet sammanträden under nästa budgetår i Kungl. Maj:ts förslag uppräknats med sammanlagt 2 600 kronor. Sekreterarbefattningen hos nämnden föreslås förändrad till en heltidstjänst, i anledning varav delposten till arvode åt sekreteraren höjts med 4 700 kronor till 16 000 kronor och delposten till ersättning till vikarie för sekreteraren med 600 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har med anledning av den allmänna löneregleringen uppräknats med 4 000 kronor.

För rörligt tillägg har beräknats ett med 300 kronor minskat belopp.

Utskottet. Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för sinnessjuknämnden, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor 29 500
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal »	11 400
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 700
<hr/>	
Summa förslagsanslag	kronor 41 600;

b) till *Sinnessjuknämnden: Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 41 600 kronor.

3:o) **Sinnessjuknämnden: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 113, s. 146), vilket innebär en höjning av anslaget med 900 kronor, motsvarande de beräknade kostnaderna för tjänstgöringstraktamente åt vikarien för sekreteraren samt viss höjning av det för reseersättningar till nämnden avsedda beloppet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sinnessjuknämnden: Omkostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 3 900 kronor.

4:o) **Statens rättsläkarstation i Stockholm: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 120, s. 149—156) föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredragande statsrådet Mossberg förordad avlöningsstat för statens rättsläkarstation i Stockholm, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till Statens rättsläkarstation i Stockholm: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 93 000 kronor.

Anslaget, som hittills har varit uppfört under andra huvudtiteln, är för innevarande budgetår bestämt till 76 200 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän har med anledning av den allmänna löneregleringen i Kungl. Maj:ts förslag uppräknats med 2 000 kronor.

Under anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, har i förslaget uppräknat skett dels av arvoden till envar av två assistenter från 6 660 kronor till 9 000 kronor, dels ock av arvodet till en läkaramanuens från 4 200 kronor till 4 800 kronor. Vidare har det belopp, som avses för ersättningar enligt taxa för tjänsteförrättningar, ansetts böra höjas med 1 320 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har för avlöning åt ett biträde för skriv- och kontorsgöromål uppräknats med 2 400 kronor. Den allmänna löneregleringen föranleder vidare en uppräknat av posten med omkring 7 000 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg har minskats med 1 200 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag giver icke utskottet anledning till erinran. Utskottet får alltså hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens rättsläkarstation i Stockholm, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> kronor	14 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 57 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal..	» 19 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 1 800

Summa förslagsanslag kronor 93 000;

b) till *Statens rättsläkarstation i Stockholm: Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 93 000 kronor.

5:o) **Statens rättsläkarstation i Stockholm: Omkostnader. Medikolegala besiktningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 121 och 122, s. 156 och 157) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1947/48 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Statens rättsläkarstation i Stockholm: Omkostnader* 14 500 kronor;

b) till *Medikolegala besiktningar* 30 000 kronor.

6:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 123, s. 157—161) föreslagit riksdagen att dels medgiva att antalet i gällande personalförteckning för förste provinsialläkare och provinsialläkare upptagna provinsialläkartjänster må utökas från 456 till 506, dels godkänna av föredragande statsrådet Mossberg förordad avlönings-

stat för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 6 800 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 4 740 000 kronor.

Såsom ett led i den under de senaste åren företagna utbyggnaden av provinsialläkarorganisationen föreslås för nästa budgetår inrättande av 50 nya provinsialläkartjänster, av vilka 20 skulle tillkomma från och med den 1 januari och 30 från och med den 1 april 1948. Förslaget härom ävensom utökningen med de nya tjänster, som beslutats av 1946 års riksdag, nämligen 20 från och med den 1 januari 1947 och ytterligare 30 senast från och med den 1 april 1947, föranleder höjning av anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med 285 000 kronor. Posten har vidare ansetts bära ytterligare uppräknas med anledning av den allmänna löneregleringen. Därvid är att märka, att förslag till ny löneplan för provinsialläkare, avsedd att från och med den 1 juli 1947 ersätta den nuvarande för provinsialläkarna gällande särskilda löneplanen D, ännu ej förelagts riksdagen. Det oaktat har hinder ej ansetts bära möta mot att redan nu en beräkning verkställes av det ökade medelsbehov, som föranledes av den allmänna löneregleringen. Den härför erforderliga höjningen av förevarande anslagspost har uppskattats till i runt tal 1 950 000 kronor.

Med hänsyn till belastningen under budgetåret 1945/46 ävensom till det ökade behov av vikarier och extra läkare, som beräknas följa med inrättandet av nya tjänster, har under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal föreslagits en höjning med 50 000 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg har ansetts kunna sänkas med 225 000 kronor.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker den föreslagna utökningen av antalet provinsialläkartjänster med 50.

Den allmänna löneregleringen är avsedd att omfatta även de till provinsialläkarstaten hörande befattningshavarna. Ehuru förslag om ny löneplan för provinsialläkarna ännu icke framlagts för riksdagen vill utskottet icke framställa erinran mot att avlöningsstaten för förste provinsialläkare och provinsialläkare fastställes i enlighet med Kungl. Maj:ts beräkning. Då Kungl. Maj:ts förslag ej heller i övrigt givit riksdagen anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att antalet i gällande personalförteckning för förste provinsialläkare och provinsialläkare upptagna provinsialläkartjänster må utökas från 456 till 506;

b) godkänna följande avlöningsstat för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän (förste provinsialläkare och provinsialläkare), <i>förslagsvis</i>	kronor 6 000 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:	
a. Arvoden till biträdande förste provinsialläkare....	kronor 11 600
b. Avlöning åt civila läkarstipendiater, <i>förslagsvis</i> ..	» 18 400
	» 30 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 450 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 320 000

Summa förslagsanslag kronor 6 800 000;

c) till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.*: Avlöningar för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 6 800 000 kronor.

7:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Sjukvård m. m. Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Reseersättningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 124 och 125, s. 161), vilket innebär att ifrågavarande anslag upptagas med oförändrade belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1947/48 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.*: *Sjukvård m. m.* 10 000 kronor;

b) till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.*: *Reseersättningar* 200 000 kronor.

8:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden.** Kungl. Maj:t har (punkt 126, s. 162—165) föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredragande statsrådet Mossberg förordade ändringar av grunderna för statsbidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden, att tillämpas från och med den 1 juli 1947, dels ock till Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kronor.

Anslag för ifrågavarande ändamål anvisades senast å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1945/46. Statsbidrag utgår enligt gällande bestämmelser med högst en tredjedel av kostnaderna, dock högst 25 000 kronor, och endast för distrikt inom rikets ödemarksområden.

Förslaget om ändrade bidragsgrunder innebär, att möjlighet öppnas för Kungl. Maj:t att lämna statsbidrag till anskaffande av provinsialläkarbostä-

der även till ekonomiskt svaga kommuner utanför ödemarksområdena. Villkoren för erhållande av bidrag av detta slag ha ansetts åtminstone tills vidare icke böra i detalj fixeras. Intill dess närmare erfarenhet på området kunnat inhämtas skulle i stället ett till beloppet begränsat anslag ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för att efter skälighetsprövning användas för ändamålet.

Vidare innebär förslaget att Kungl. Maj:t erhåller rätt att dels, där så befinnes påkallat, höja bidraget till bostäder inom ödemarksdistrikten från högst en tredjedel till högst hälften av kostnaden, dock högst 35 000 kronor, dels ock, när så påkallas av föreliggande sjuk- eller hälsovårdsbehov, medgiva att ett större antal mottagningsrum anordnas än de tre rum som enligt gällande bestämmelser utgöra det högsta tillåtna antalet för att bidrag skall kunna utgå.

Vad beträffar det erforderliga anslagsbeloppet för nästa budgetår ha 25 000 kronor beräknats för tillgodoseende av statsbidragsansökan för bostad åt provinsialläkaren i Vilhelmina norra distrikt. För bidrag till fyra provinsialläkarbostäder inom andra distrikt i rikets ödemarksområden — Glommersträsks, Pajala norra och södra samt Järpens distrikt — ha vidare ansetts böra upptagas belopp som, därest icke för något av dessa distrikt skulle ifrågakomma förhöjning av det nuvarande maximibeloppet, likaledes skulle uppgå till 25 000 kronor för varje bostad. Utöver nämnda belopp, avseende ödemarksområden och sammanlagt uppgående till 125 000 kronor, har beräknats ett belopp av 275 000 kronor, avsett att av Kungl. Maj:t användas för dels bidrag till provinsialläkarbostäder åt ekonomiskt svaga kommuner inom andra delar av riket än ödemarksområden, dels ock till förstärkning, i mån av behov, av bidrag till bostäder inom sistnämnda områden.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Näsgård* och fru *Svenson* (I: 55) och den andra inom andra kammaren av herr *Pettersson* i *Dahl m. fl.* (II: 114), i vilka hemställts, att riksdagen med beaktande av vad i motionerna anförts ville anvisa ifrågavarande reservationsanslag med ett belopp av 875 000 kronor,

dels ock en inom andra kammaren av herr *Osterman m. fl.* väckt motion (II: 293), vari hemställts, att riksdagen måtte uttala, att riksdagen för sin del finner önskvärt, att statsbidrag må kunna utgå, även där familjebostaden omfattar sju eller åtta rum och kök.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda förslag, får utskottet hänvisa till motionerna II: 114 och II: 293.

Utskottet.

För närvarande gäller, att provinsialläkarbostad, för vars anordnande statsbidrag utgår, ej må omfatta mer än sex rum och kök, avsedda för läkaren och hans familj, samt tre mottagningsrum eller, om läkarmottagning kan anordnas i sjukstuga, ett mottagningsrum.

Kungl. Maj:ts förslag till ändring av denna bestämmelse avser endast mottagningsrummen och är förestavat av det med den förebyggande mödra- och barnvården förenade lokalbehovet. Förslaget innebär, att Kungl. Maj:t erhåller rätt att, när så påkallas av föreliggande sjuk- eller hälsovårdsbehov, medgiva att ett större antal mottagningsrum anordnas.

I motionen II: 293 föreslås härutöver, att statsbidrag skall kunna utgå även när antalet rum för läkaren och hans familj uppgår till sju eller åtta förutom kök.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts berörda förslag. I anledning av motionen vill utskottet framhålla, att utarbetandet av normalplaner för provinsialläkarbostäder torde oavsett den statliga bidragsgivningen framstå såsom ett önskemål under den pågående utbyggnaden av provinsialläkarorganisationen. Dylika vägledande byggnadsritningar synas lämpligen böra grundas på centrala överenskommelser mellan vederbörande intressenter och utarbetas av centrala sjukvårdsberedningen efter samråd med medicinalstyrelsen. Beträffande den statliga bidragsgivningen skulle förekomsten av sådana byggnadsplaner underlätta bedömningen av föreliggande ansökningar.

Vad angår motionsyrkandet har inom utskottet ifrågasatts, huruvida den övre gränsen för bostadens storlek bör angivas i antal rum och om icke ett mått för bostadsytan vore att föredraga. Utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t tager den i motionen berörda frågan under omprövning och därvid överväger spörsmålet, huruvida bestämmelsen om ett maximalt rum bör utbytas eller kompletteras med en bestämmelse om en övre gräns för bostadens yta. Utskottet är däremot ej berett att tillstyrka beslut om ändring av berörda statsbidragsvillkor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en utvidgning av bidragsverksamheten jämväl i det hänseendet, att möjlighet öppnas för Kungl. Maj:t att lämna statsbidrag även till ekonomiskt svaga kommuner utanför ödemarksområdena. Medicinalstyrelsen har skisserat vissa huvudgrunder för en bidragsgivning av detta slag, upptagande bland annat villkoret, att hela den kommunala utdebiteringen under vart och ett av de tre åren närmast före det, då beslutet om uppförande av provinsialläkarbostad fattas, uppgått till eller överstigit 11 kronor för skattekrona. I motionerna I: 55 och II: 114 har uttalats, att gränsen i stället borde sättas vid 10 kronor per skattekrona. Föredragande statsrådet har däremot ansett, att förutsättningarna för erhållande av statsbidrag åtminstone tills vidare icke borde i detalj fixeras. Kungl. Maj:ts förslag innebär i stället, att ett till beloppet begränsat anslag ställes till Kungl. Maj:ts förfogande för att efter skälighetsprövning användas för ändamålet. I detta hänseende ansluter sig utskottet till vad statsrådet anfört.

Kungl. Maj:ts förslag i fråga om höjning i vissa fall av maximigränserna för bidrag till ödemarkskommunerna har icke givit utskottet anledning till erinran.

För ödemarksområdena har Kungl. Maj:t beräknat ett belopp av 125 000 kronor, därest förhöjning av det nuvarande maximibeloppet icke skulle ifråga-

komma. Härtill har lagts ett belopp av 275 000 kronor avsett dels för bidragsgivning till kommuner utanför ödemarksområdena och dels för förstärkning i mån av behov av de bidrag, som avses med förstnämnda belopp. Sammanlagt skulle således enligt Kungl. Maj:ts förslag anvisas 400 000 kronor, vilket belopp i motionerna I: 55 och II: 114 föreslagits höjt till 875 000 kronor. Utskottet har i likhet med motionärerna funnit en viss ökning önskvärd och vill för sin del förordade ett anslag av 600 000 kronor, varav 475 000 kronor böra avses för bidrag till ekonomiskt svaga kommuner utanför ödemarksområdena och för förstärkning i mån av behov av bidrag till bostäder inom sistnämnda områden.

Under återropande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) beträffande grunderna för statsbidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden

a) i anledning av motionen II: 293 i skrivelse till Kungl. Maj:t giva tillkänna vad utskottet anført i fråga om bostadsutrymmet,

b) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 293 i den mån densamma ej behandlats under

a) godkänna i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 3 januari 1947 förordade ändringar av nämnda grunder,

2) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 55 och II: 114 till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. ft.: Bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 600 000 kronor.

9:o) **Bidrag till extra provinsialläkares avlönande m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 127, s. 165 och 166), vilket innebär en höjning av anslaget med 19 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till extra provinsialläkares avlönande m. m.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

10:o) **Statens sinnessjukhus: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 128, s. 167—182) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av föredragande statsrådet Mossberg förordade ändringar i personalförteckningen för statens sinnessjukhus, dels godkänna av statsrådet förordad avlöningsstat för sinnessjukhusen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till Statens sinnessjukhus: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 44 800 000 kronor.

Frågarvarande anslag är i gällande riksstat uppfört med ett belopp av 28 000 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär beträffande läkarpersonalen att vid Furunäsets och Umedalens sjukhus inrättas en särskild överläkartjänst i lönegrad A 27 för handhavande av hjälpverksamheten och familjevården i anslutning till sinnessjukhusen. För hjälpverksamheten vid Frösö sjukhus föreslås att ett särskilt arvode å 600 kronor skall utgå.

På grund av den pågående utbyggnaden och den omfattande överbeläggningen vid Furunäsets sjukhus har härutöver föreslagits att nuvarande överläkartjänst därstädes med placering i lönegrad A 28 utbytes mot en överläkartjänst i lönegrad A 29 samt att en överläkartjänst i lönegrad A 27 och en andre läkartjänst i lönegrad Eo 26 nyrättas vid sjukhuset. Härvid har förutsatts, att de nya överläkartjänster, som här avses, icke tagas i anspråk förrän de nya platser, som enligt statsmakternas beslut skola tillkomma vid sjukhuset, kunna beläggas.

Förslaget innebär vidare, att en ny andre läkartjänst i lönegrad Eo 26 avses för S:ta Maria sjukhus ävensom att tre dylika tjänster nyrättas för att möjliggöra ökad användning av de moderna medicinska behandlingsmetoderna inom sinnessjukvården. Samtidigt ha de nio extra läkartjänster, som sedan åren 1938—1939 varit anställda för bedrivande av försöksverksamhet på detta område, ansetts böra överföras till extra ordinarie stat.

I detta sammanhang har för riksdagen anmälts, att Kungl. Maj:t — i analogi med vad som gäller rörande anställande av extra läkare vid fångvårdens rättspsykiatriska undersökningsstationer (jfr prop. nr 240/1945) — genom beslut den 30 december 1946 bemyndigat medicinalstyrelsen att vid rättspsykiatriska avdelningen å psykiatriska sjukhuset i Stockholm intill utgången av innevarande budgetår ha anställd en extra förste läkare mot ett arvode av 1 200 kronor för månad, vilket belopp i det närmaste motsvarar de kontanta löneförmåner, som utgå i 27 löneklassen civila icke-ordinarie reglementet. I den mån behov därav föreligger, har motsvarande anordning ansetts böra tillämpas även under kommande budgetår.

I fråga om kontorspersonalen har föreslagits att en kontoristbefattning (A 9) inrättas vid Salberga sjukhus och att en kanslibiträdestjänst vid Furunäsets sjukhus utbytes mot en kanslibiträdestjänst (A 7) ävensom att 30 000 kronor avses för beredande av ökad extra hjälp å vissa överläkar-expeditioner samt å sjukhuskontoren. Härvid har särskilt beaktats det behov av personalförstärkning å kontoren, som källskatteuppbörden beräknas medföra.

Beträffande sjukvårdspersonalen innebär Kungl. Maj:ts förslag en ökning med 1 överskötare, 2 översköterskor, 52 skötare, 39 sköterskor och 4 laboratoriebiträden. Drygt en tredjedel av denna personal är avsedd att bemanna de ny tillkommande avdelningarna vid Furunäsets sjukhus, medan återstoden i huvudsak har påkallats för att möjliggöra en effektivare sjukvård och bättre övervakning av patienterna. I detta sammanhang har även erinrats om att Kungl. Maj:t den 27 september 1946 medgivit, att sjukvårdspersonalen vid Ulleråkers sjukhus från och med 1 oktober 1946, då visst antal sjukvårdselever beräknades bliva överflyttat till den nya psykiatriska

kliniken i Uppsala, finge utökas med 10 extra ordinarie sköterskor eller kvinnliga sjukvårdselever. Vid uppskattningen av personalbehovet för nästa budgetår har hänsyn icke tagits till dessa befattningar.

Vad angår hjälpverksamhetsföreståndarinnorna vid statens sinnessjukhus har föreslagits att antalet ordinarie föreståndarinnor utökas med 24 och motsvarande minskning sker av den extra ordinarie sjukvårdspersonalen. En föreslagen ny föreståndarinnebefattning vid Västra Marks sjukhus har ansetts böra uppföras å extra ordinarie stat, till dess närmare erfarenhet vunnits om den med tjänsten förenade arbetsbördan. Vid S:ta Annas sjukhus ha 1 överskötar- och 3 skötarbefattningar ansetts böra förändras till motsvarande kvinnliga befattningar.

Vad härefter angår ekonomipersonalen innebär förslaget att maskinistbefattningen i lönegrad A 11 vid S:ta Annas sjukhus utbytes mot en maskinmästarbefattning i lönegrad A 13 samt att en ekonomibiträdesbefattning i lönegrad A 5 vid Vipeholms sjukhus förändras till en befattning som förrådsförman i lönegrad A 7. Samtidigt har befattningen som post- och stadsbud på övergångsstat ansetts kunna indragas. Vidare har föreslagits inrättande av en extra ordinarie hantverksföreståndarbefattning i 10 lönegraden för konfektionsverkstaden vid Sidsjöns sjukhus, en hantverksföreståndarbefattning i lönegrad A 8 vid Gådeå sjukhus samt två befattningar som hantverkare i lönegrad A 6 och en som väverska i lönegrad A 3 vid S:ta Maria sjukhus.

Då det ansetts rimligt, att ett ökat antal ekonomibiträden i lönegrad Eo 5 beredes ordinarie anställning har slutligen föreslagits överförande till ordinarie stat av ytterligare 30 dylika befattningar.

I anslutning till nu berörda förändringar beträffande personalen vid statens sinnessjukhus har föreslagits att de manliga ekonomibiträdena vid statens anstalt för fallandesjuka inordnas i den för statens sinnessjukhus gällande enhetliga befordringsgången på samma sätt som för närvarande är medgivet beträffande skötare, sköterskor och eldare vid nämnda anstalt. På grund härav har riksdagens tillstånd ansetts böra inhämtas därtill, att antalet ordinarie befattningshavare såsom ekonomibiträden (A 5) vid sinnessjukhusen må överstiga det i personalförteckningen angivna antalet för denna befattningshavargrupp under förutsättning, att motsvarande antal ordinarie befattningar hålles obesatt vid statens anstalt för fallandesjuka. I den mån detta medgivande tages i anspråk förutsättes, att motsvarande minskning sker av antalet extra ordinarie ekonomibiträden vid sinnessjukhusen.

Den av chefen för finansdepartementet förordade enhetliga befordringsgången för biträdespersonal med kontorsgöromål föranleder en ökning av antalet ordinarie kontorsbiträden med 3 och en minskning av antalet extra ordinarie kontorsbiträden med 1.

I statsrådsprotokollet har vidare erinrats om att under rubriken för flera huvudtitlar gemensamma frågor till behandling upptagits 1944 års lönekommittés betänkande angående löneställningen för viss statsanställd sjukvårds-

och ekonomipersonal m. m. I anslutning härtill ha följande befattningar föreslagits erhålla ändrad lönegradsplacering enligt nu gällande löneplan sålunda, att 34 första föreståndarinnor uppflyttas till lönegrad A 14, 18 uppsyningsmän och 67 föreståndarinnor till lönegrad A 11, 157 överskötare och 378 översköterskor till lönegrad A 9, 1 263 skötare till lönegrad A 7 och 1 360 sköterskor till lönegrad A 4. Därjämte har föreslagits att 166 skötar- och 332 sköterskebefattningar utbytas mot lika många befattningar som förste skötare i lönegrad A 8 och första sköterskor i lönegrad A 7. I den mån extra ordinarie sjukvårdspersonal finnes anställd, förutsättes denna erhålla motsvarande lönegradsplacering. Dessutom har en uppflyttning ansetts böra ske av den nu å Ek-planen upptagna biträdespersonalen i huvudsaklig överensstämmelse med de riktlinjer, som chefen för finansdepartementet godtagit.

Från nu angivna utgångspunkter och under beaktande av principerna för den allmänna lönereglering, som godkänts av 1946 års riksdag, ha de olika anslagsposterna beräknats sålunda.

Under posten till avlöningar till ordinarie tjänstemän, som för innevarande budgetår är upptagen med 15 600 000 kronor, ha de förordade förändringarna beräknats föranleda en merkostnad av omkring 375 000 kronor. Kostnaderna för regleringen av lönerna för sjukvårdspersonalen samt av befordringsgången för viss kontorspersonal kunna uppskattas till cirka 625 000 kronor. Slutligen medför den allmänna löneregleringen en uppräknig av posten med omkring 9 400 000 kronor.

Posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, har beräknats till oförändrat belopp eller 104 500 kronor.

Posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, som för löpande budgetår är uppförd med 9 125 400 kronor, har i första hand uppräknats med hänsyn till förordad personalökning m. m. med tillhoppa omkring 200 000 kronor, varifrån avräknats cirka 160 000 kronor, motsvarande lön till 24 föreståndarinnor och 30 ekonomibiträden, som överföras till ordinarie stat. Kostnaden för regleringen av lönerna för den extra ordinarie sjukvårdspersonalen samt biträdespersonalen å den nuvarande Ek-planen uppskattas till omkring 465 000 kronor. På grund av den allmänna löneregleringen har posten vidare höjts med omkring 6 700 000 kronor.

Posten till rörligt tillägg har nedräknats med 774 600 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Andersson* (I: 180) och den andra inom andra kammaren av herr *Ky-ling* (II: 294), i vilka hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning av de statliga sinnessjukläkarnas allmänna anställnings-, arbets- och avlöningsförhållanden,

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Löthner* och *Albertsson* (I: 37) och den andra inom andra kammaren

av herrar *Berg* och *Osterman* (II: 62), i vilka hemställts, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förnyad prövning snarast möjligt av frågan om sådan förändring av befattningen som snickeriföreståndare vid vissa sinnessjukhus, som i motionerna närmare angives.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda förslag, får utskottet hänvisa till motionerna I: 180 och I: 37.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag föranleder icke annan erinran från utskottets sida än att riksdagens vid behandlingen av för flera huvudtitlar gemensamma frågor fattade beslut i fråga om löneställningen för viss statsanställd sjukvårds- och ekonomipersonal m. m. (skrivelse nr 56) påkallar vissa jämkningar beträffande personalförteckningen. Sålunda böra befattningarna såsom första föreståndarinna, föreståndarinna, översköterska och första sköterska hänföras till lönegraden närmast under den av Kungl. Maj:t för envar av dessa grupper föreslagna eller till 13, 10, 8 respektive 6 lönegraden på den nuvarande löneplan A. Utskottet har icke ansett sig böra i anledning härav framlägga förslag till ändring av avlöningsstaten.

I motionerna I: 180 och II: 294 behandlas frågorna om läkarnas bostadsförhållanden, inkomstförhållanden och arbetstid vid de statliga sinnessjukhusen. I förstnämnda hänseende vill utskottet erinra, att medicinalstyrelsen i skrivelse den 31 augusti 1943 framhållit behovet av ett flertal nya läkarbostäder. Det i skrivelsen framlagda byggnadsprogrammet omfattade ett 30-tal nya familjebostäder för en beräknad sammanlagd kostnad av 900 000 kronor. Enligt styrelsens mening borde programmet genomföras under en tidsperiod av fem år. Sedan ett anslag av 200 000 kronor till uppförande av läkarbostäder vid statens sinnessjukhus uppförts på allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 — men med hänsyn till de för dispositionen av anslag på sådan beredskapsstat gällande förutsättningarna icke kunnat tagas i anspråk — har för samma ändamål ett lika stort belopp beräknats under det på riksstaten för innevarande budgetår anvisade investeringsanslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. (prop. nr 177/1946, rd. skr. nr 209/1946). Vad angår sinnessjukläkarnas avlöningsförhållanden har utskottet inhämtat, att jämväl dessa för närvarande äro föremål för uppmärksamhet från såväl Kungl. Maj:ts som medicinalstyrelsens sida.

Även om förhållandena i de avseenden, som beröras i motionerna, för närvarande icke äro tillfredsställande, har utskottet med hänsyn till vad ovan anförts icke funnit tillräckliga skäl föreligga att vid nuvarande tidpunkt göra särskild framställning i ämnet till Kungl. Maj:t.

Såsom i motionerna I: 37 och II: 62 erinrats anmäldes i propositionen nr 241 till 1945 års riksdag frågan om inrättande av särskild befattning såsom arbetsledare inom byggnadsfacket vid vissa sinnessjukhus. Behovet därav hade varit föremål för delade meningar bland såväl direktionerna som personalen. Även medicinalstyrelsen hade ställt sig tveksam till ett av tjänsteförteckningssakkunniga för statens sinnessjukhus framlagt förslag

i ämnet. Under sådana förhållanden ansåg chefen för socialdepartementet, att med bedömandet av spörsmålet borde tills vidare anstå. Detta ställningstagande lämnade riksdagen vid propositionens behandling utan erinran. Då utskottet förutsätter, att en sådan förnyad prövning av frågan, som motionärerna anse önskvärd, bör komma till stånd i samband med en blivande revision av tjänsteförteckningen, synes det utskottet, att en särskild framställning i ämnet icke för närvarande är erforderlig.

Under återoppar av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

- I. att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag
- a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för statens sinnessjukhus, som påkallas av vad utskottet i det föregående förordat;
 - b) godkänna följande avlöningsstat för statens sinnessjukhus, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 26 000 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 104 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 16 300 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 2 395 500

Summa förslagsanslag kronor 44 800 000;

c) till *Statens sinnessjukhus*: *Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 44 800 000 kronor.

II. att motionerna I: 180 och II: 294 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda,

III. att motionerna I: 37 och II: 62 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

11.o) **Statens sinnessjukhus: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 129, s. 182—188) föreslagit riksdagen att till Statens sinnessjukhus: Omkostnader för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 18 700 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 17 425 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär höjning av flertalet poster i omkostnadsstaten. Sålunda har föreslagits uppräknig av anslagsposterna till sjukvård åt befattningshavare m. m. med 15 000 kronor, till reseersättningar med 10 000 kronor och till expenser, delposten övriga expenser, med 25 000 kronor. Vad angår posten till övriga utgifter har för löpande nyanskaffning och

underhåll av inventarier beräknats ett med 30 000 kronor förhöjt belopp. Vidare har för nyanskaffning av vissa köksinventarier i enlighet med ett av statens institut för folkhälsan framlagt förslag samt för utrustning av två tandklinikerna ansetts böra tillfälligt anvisas ett belopp av tillhoppa i runt tal 85 000 kronor. Delposten till inventarier skulle i enlighet härmed för nästa budgetår upptagas till ett med 115 000 kronor förhöjt belopp. Vad beträffar delposten till utspisning har, i anslutning till föreslagna åtgärder för förbättring av patienternas kost, räknats med en höjning med 700 000 kronor. Förslag om anvisande av ökade medel för tandvård åt patienterna samt för understöd åt utskrivna mindre bemedlade patienter föranleder beträffande delposterna till läkemedel m. m. och till diverse utgifter en höjning av vardera delposten med 50 000 kronor. Delposten till patienternas sysselsättning och förströelse har ansetts böra uppräknas med 250 000 kronor till 625 000 kronor för genomförande av ett av medicinalstyrelsen framlagt förslag om höjning av flitpenningarna med 10 öre per dag. Slutligen har beträffande delposterna till tvätt och renhållning samt till automobil och transporter föreslagits uppräknings med 10 000 respektive 50 000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *Andersson* i Dunker väckt motion (II: 267), vari hemställts att riksdagen måtte dels anhålla, att Kungl. Maj:t utfärda sådana ändrade bestämmelser beträffande flitpengarna vid sinnessjukhusen att dessa kunna uppgå till högst 2 kronor per dag, dels ock höja delposten till patienternas sysselsättning och förströelse till 2 miljoner kronor.

Utskottet.

Flitpenningarna vid statens sinnessjukhus utgå med belopp, som variera mellan 10 och 40 öre för dag. På grund av minskad medelstildelning efter krigsutbrottet ha dessa ersättningar under senare år utgått med lägre genomsnittligt belopp än tidigare. I likhet med föredragande statsrådet och motionären anser utskottet, att de för närvarande äro för låga för att utgöra en tillräcklig stimulans av arbetslusten. Såsom medicinalstyrelsen framhållit torde det vara av stor betydelse även ur medicinsk synpunkt, att driften vid de arbetsgrenar, där patienter sysselsättas i terapeutiskt syfte, hålles på ett så högt plan som möjligt.

Statsrådet har meddelat, att flitpenningssystemet vid sinnessjukhusen för närvarande är föremål för omprövning inom statens sjukhusutredning. Såsom en provisorisk åtgärd i avbidan på resultatet av denna omprövning tillstyrker utskottet att ersättningarna höjas på sätt Kungl. Maj:t har föreslagit, dock minst med vad som erfordras för att åter bringa dem upp till deras genomsnittliga belopp före kriget; för detta ändamål synes höjning av anslaget summa ej erforderlig. Utskottet är alltså icke berett att under pågående utredning tillstyrka en så avsevärd höjning som motionären föreslagit. Erinras må i detta sammanhang, att patienternas behov av fick-

penningar blir bättre tillgodosett efter genomförande av folkpensionsreformen.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet, som i övrigt ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen II: 267 till *Statens sinnessjukhus: Omkostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 18 700 000 kronor.

12:o) **Statens sinnessjukhus: Övervakning av vissa försöksutskrivna patienter.** Kungl. Maj:t har (punkt 130, s. 188—190) föreslagit riksdagen att till Statens sinnessjukhus: Övervakning av vissa försöksutskrivna patienter för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 16 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att övervakare av från sinnessjukhus av sinnessjuknämnden försöksutskrivna, straffriförklarade eller därmed i utskrivningsfrågor likställda patienter erhålla ersättning av statsmedel för det med övervakningen sammanhängande arbetet och de därmed förenade kostnaderna. Ersättning har ansetts böra utgå med samma belopp, som tillkomma tillsynsmän för villkorligt frigivna m. fl., eller med 8 kronor för den första månaden och 2 kronor för varje följande månad av övervakningstiden. Ersättning skall dock enligt förslaget icke utgå i sådana fall, där försöksutskrivningen från början bestämts att understiga en månad eller där anhöriga till den försöksutskrivne utsetts till övervakare. Då städerna Stockholm, Göteborg och Malmö genom särskilda avtal förbundit sig att mot ersättning i särskild ordning svara för sin sinnessjukvård, skall ersättning av statsmedel icke heller utgå till övervakare av från dessa städers sinnessjukhus försöksutskrivna patienter.

Kostnaderna för ersättningarna ha uppskattats till 16 000 kronor. Det förutsättes få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela närmare föreskrifter för anslagens användning.

Kungl. Maj:ts förslag om beredande av särskild ersättning åt övervakare av vissa från sinnessjukhusen försöksutskrivna patienter har utskottet funnit väl motiverat. Då ej heller anslagsberäkningen föranlett erinran får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statens sinnessjukhus: Övervakning av vissa försöksutskrivna patienter* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 16 000 kronor.

13:o) **Utrustning av nya sinnessjukhus.** Kungl. Maj:t har (punkt 131, s. 190—193) föreslagit riksdagen att till Utrustning av nya sinnessjukhus för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 420 000 kronor.

Under förevarande rubrik har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 300 000 kronor. Av anslaget är ett belopp av 150 000 kronor avsett för anskaffande av röntgenutrustning till sinnessjukhusen.

Kungl. Maj:ts förslag innebär anvisande för nästa budgetår av ytterligare 150 000 kronor för fortsatt anskaffande av röntgenutrustning till de statliga sinnessjukhusen. Beloppet i fråga föreslås, i likhet med den ännu ej ianspråktagna delen av de för löpande budgetår för motsvarande ändamål anvisade medlen, få disponeras av Kungl. Maj:t i huvudsaklig överensstämmelse med en av medicinalstyrelsen framlagd plan. Därvid förutsätts av ifrågasvarande medel efter prövning av Kungl. Maj:t från fall till fall även få bestridas uppkommande kostnader av olika slag i samband med röntgeninstrumentariernas installation å de olika sjukhusen.

Förslaget innebär vidare, att medel anvisas för utrustning av nytillkommande vårdplatser vid Mariebergs, Furunäsens och S:t Lars sjukhus. Kostnaderna härför ha beräknats till respektive 131 800, 125 750 och 13 150 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utrustning av nya sinnessjukhus* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 420 000 kronor.

14:o) **Driftkostnadsersättning för psykiatriska klinikerna i Lund och Uppsala.** Kungl. Maj:t har (punkt 132, s. 193 och 194) föreslagit riksdagen att till Driftkostnadsersättning för psykiatriska klinikerna i Lund och Uppsala för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor.

För löpande budgetår har under rubriken driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Lund anvisats ett förslagsanslag av 355 000 kronor. Vidare har på tilläggsstat I till riksstaten för innevarande budgetår (prop. nr 323/1946; riksd. skr. nr 482/1946) till driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Uppsala anvisats ett förslagsanslag av 235 000 kronor.

För nästa budgetår har föreslagits att för de nu ifrågasvarande båda ändamålen anvisas ett gemensamt anslag under rubriken driftkostnadsersättning för psykiatriska klinikerna i Lund och Uppsala. Medelsbehovet för kliniken i Lund har i enlighet med medicinalstyrelsens beräkningar uppskattats till 400 000 kronor. I fråga om kliniken i Uppsala har anslagsbehovet i anslutning till de beräkningar, som framlagts i propositionen nr 323/1946, uppskattats till i runt tal 600 000 kronor.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Driftkostnadsersättning för psykiatriska klinikerna i Lund och Uppsala* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor.

15:o) **Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 133, s. 194 och 195), vilket innebär att ifrågasvarande anslag med hänsyn till den beräknade belastningen uppräknas med 250 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 7 500 000 kronor.

16:o) **Bidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 134, s. 195 och 196), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 1 250 000 kronor.

17:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 135, s. 196—200) föreslagit riksdagen att dels vidtaga av föredragande statsrådet Mossberg förordad ändring i gällande personalförteckning för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar, dels godkänna av statsrådet förordad avlöningsstat för anstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till avlöningar vid anstalten för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med ett belopp av 97 800 kronor.

Å gällande personalförteckning för anstalten finnes uppförd en befattning såsom lärare i lönegraden A 19. Vidare finnes vid anstalten en befattning som lärare i lönegraden Eo 19. Nämnda befattningar ha vid genomförandet av den allmänna löne regleringen, vilken bland annat innebär, att den nuvarande 19 lönegraden bortfaller, ansetts böra jämföras med tjänster i lönegraden A 20 respektive Eo 20.

Vad angår medelsbehovet för nästa budgetår medför den allmänna löne regleringen en uppräknings av anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med 26 300 kronor. Under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har för ersättning åt vikarier räknats med en höjning av 1 000 kronor. Den allmänna löne regleringen medför vidare en uppräknings av posten med 28 600 kronor.

För rörligt tillägg har beräknats minskning med 3 700 kronor.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) besluta, att i gällande personalförteckning för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar en befattning såsom lärare i lönegraden A 19 skall utbytas mot en befattning såsom lärare i lönegraden A 20;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	72 500
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	1 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	68 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	8 100

Summa förslagsanslag kronor 150 000;

e) till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar*: *Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

18:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 136, s. 200—202), vilket innebär en sänkning av anslaget med 3 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Omkostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 97 000 kronor.

19:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 137, s. 202—204) föreslagit riksdagen att dels vidtaga av föredragande statsrådet Mossberg förordad ändring i gällande personalförteckning för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor, dels godkänna av statsrådet förordad avlöningsstat för anstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till avlöningar vid anstalten för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 80 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med 50 100 kronor.

På gällande personalförteckning för anstalten finnes uppförd en befattning såsom föreståndarinna i lönegraden A 19. Nämnda befattning har vid genomförandet av den allmänna löne regleringen, vilken bland annat innebär, att den nuvarande 19 lönegraden försvinner, ansetts böra jämnställas med tjänst i lönegraden A 20.

Vad angår medelsbehovet för nästa budgetår medför den allmänna löne regleringen en uppräknig av anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med 10 100 kronor.

I fråga om anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, har förslag om höjning av arvodet åt räkenskapsföraren föranlett uppräknig med 250 kronor.

Vad beträffar anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal medför den allmänna löne regleringen en uppräknig av posten med 20 800 kronor.

För rörligt tillägg har räknats med sänkning å 1 250 kronor.

Utskottet.

Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) besluta, att i gällande personalförteckning för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor en befattning såsom föreståndarinna i lönegraden A 19 skall utbytas mot en befattning såsom föreståndarinna i lönegraden A 20;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 27 800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:ts	» 1 750
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 46 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 4 450

Summa förslagsanslag kronor 80 000;

c) till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor*: Avlöningar för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 80 000 kronor.

20:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 138, s. 204 och 205), vilket innebär en höjning av anslaget med 2 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Omkostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 38 200 kronor.

21:o) **Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 139, s. 206), vilket innebär en sänkning av anslaget med 100 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 1 800 000 kronor.

22:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av anstalter för bildbara sinnesslöa.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 140, s. 206 och 207), vilket innebär, att anslaget för nästa budgetår anvisas med oförändrat belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande eller inrättande av anstalter för bildbara sinnesslöa* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 700 000 kronor.

23:o) **Bidrag till driften av anstalter för bildbara sinnesslöa.** Kungl. Maj:t har (punkt 141, s. 207—211) föreslagit riksdagen att till Bidrag till driften av anstalter för bildbara sinnesslöa för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 000 kronor.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande budgetår anvisat ett förslagsanslag av 3 900 000 kronor.

Vad angår medelsbehovet för nästa budgetår har bidraget till lärarpersonalens löner, inklusive kristillägg och provisoriskt lönetillägg, beräknats till 1 188 000 kronor och bidraget till övriga driftkostnader till sammanlagt 3 750 000 kronor. Härutöver innebär förslaget att för bidrag till föreningen för sinnesslöa barns vård för uppehållande av verksamheten vid föreningens seminarium för utbildande av lärarinnor vid skolor för sinnesslöa barn beräknas samma belopp som för innevarande budgetår eller 50 000 kronor samt för bidrag till allmänna svenska föreningen för vården om sinnesslöa och fallandesjuka för anordnande av en utbildningskurs för vårdpersonal vid sinnesslöanstalterna ett från 3 600 till 6 000 kronor förhöjt belopp.

Jämlikt särskilt medgivande av 1946 års riksdag (prop. nr 363; riksd. skr. nr 527) får av det för innevarande budgetår anvisade anslaget ett belopp av högst 20 000 kronor disponeras för anordnande av en särskild utbildningskurs för sinnesslölärare våren 1947. Därest behov av en liknande kurs kan komma att föreligga även under nästa budgetår, förutsättas kostnaderna få bestridas från förevarande anslag.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Wahlmark m. fl.* (I: 2) och den andra inom andra kammaren av herr *Hansson i Skediga m. fl.* (II: 4), i vilka hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om förslag till sådan ändring av gällande bestämmelser rörande statsbidrag till avlöning av lärare vid statsunderstödda sinnesslöskolor, att bidrag må kunna erhållas jämväl till lön eller arvode åt lärare i manlig slöjd.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionärernas förslag, får utskottet hänvisa till motionen I: 2.

Utskottet.

Såsom framhållits i motionerna beslöts vid 1945 års riksdag lönereglering för föreståndare samt lärare i kunskapsämnen och kvinnlig slöjd vid statsunderstödda skolor och med dem samorganiserade arbetshem för bildbara sinnesslöa m. fl. I enlighet med sinnesslövårdssakkunnigas förslag i ämnet lämnades lärarna i manlig slöjd utanför löneregleringen, enär deras slöjd-läraryrke icke innebure heltidstjänstgöring.

Statsbidrag utgår för närvarande med dels 85 % av huvudmannens kostnader för avlöning enligt fastställda grunder av de lärare, vilka omfattas av nämnda lönereglering, samt dels vissa bestämda belopp per halvår och elev, vilka belopp vid 1945 års beslut voro avsedda att motsvara i genomsnitt $\frac{3}{4}$ av övriga driftkostnader, däribland kostnaden för undervisning i manlig slöjd.

Såsom motionärerna framhålla förtjäna emellertid frågorna om lönereglering för lärarna i manlig slöjd och om ändrade grunder för statsbidrag till deras avlönande förnyat övervägande. Kungl. Maj:t har även genom beslut den 8 november 1946 givit 1941 års lärarlönesakkunniga i uppdrag att framlägga förslag i detta ämne. Med hänsyn härtill synes särskild framställning icke erforderlig från riksdagens sida.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

I. att riksdagen må till *Bidrag till driften av anstalter för bildbara sinnesslöa* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 000 kronor,

II. att motionerna I: 2 och II: 4 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

24:o) **Statens anstalt för fallandesjuka: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 142, s. 211—213) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av föredragande statsrådet Mossberg förordade ändringar i personalförteckningen för statens anstalt för fallandesjuka, dels godkänna av statsrådet förordad avlöningsstat för anstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till avlöningar vid anstalten för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 595 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 381 500 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär att — i enlighet med vad chefen för finansdepartementet förordat vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor — vid nu ifrågavarande anstalt 1 befattning som första föreståndarinna uppflyttas från lönegrad A 12 till A 14, 1 befattning som föreståndarinna från lönegrad A 7 till A 11, 2 befattningar som skötare från lönegrad A 6 till A 7, 5 befattningar som översköterska från lönegrad A 6 till A 9 och 15 befattningar som sköterska från lönegrad A 3 till A 4. Vidare har föreslagits att 1 befattning som skötare i lönegrad A 6 omändras till tjänst som förste skötare i lönegrad A 8 och 5 befattningar som sköterska i lönegrad A 3 till tjänster som första sköterska i lönegrad A 7. I anslutning härtill ha vidare 2 befattningar som skötare i lönegrad Eo 6 ansetts böra uppflyttas till Eo 7, 1 befattning som översköterska i lönegrad Eo 6 till Eo 9 och 18 befattningar som sköterska i lönegrad Eo 3 till Eo 4.

Under hänvisning till vad som under anslaget till avlöningar vid sjuksjukhusen anförts rörande inordnandet av ekonomibiträderna i lönegrad A 5 vid ifrågavarande anstalt i beföringssystemet vid statens sinnessjukhus har vidare riksdagens tillstånd ansetts böra inhämtas därtill, att antalet sådana befattningshavare vid anstalten må överstiga det i personalförteckningen angivna antalet för denna befattningshavargrupp under förutsättning, att motsvarande antal befattningar hålles obesatt vid statens sinnessjukhus.

Förenämnda lönegradsuppflyttningar av vissa ordinarie befattningshavare medföra en ökning av medelsbehovet under anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med i runt tal 5 000 kronor. Den allmänna löneregleringen föranleder vidare en uppräknig av posten med 110 000 kronor.

Vad angår anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal medföra förenämnda lönegradsuppflyttningar av vissa extra ordinarie befattningshavare en ökning av medelsbehovet under posten med omkring 3 000 kronor. Den allmänna löneregleringen medför vidare en uppräknig av posten med 107 000 kronor.

För rörligt tillägg har beräknats ett med 11 500 kronor minskat belopp.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft en inom första kammaren av herr *Löthner* och fru *Sjöström-Bengtsson* väckt motion (I: 126), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att vid statens anstalt för fallandesjuka måtte från och med nästa budgetår inrättas en ny lärartjänst i lönegrad A 19 samt att övriga lärarinnetjänster och lärarinnetjänster i kvinnlig slöjd vid anstalten måtte från och med nästa budgetår uppflyttas i lönegrad A 13.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

Motionärerna ha ansett, att lärarna vid statens anstalt för fallandesjuka böra erhålla en högre löneställning än lärarna vid sinnesslöanstanter. Sinnesslövärdssakkunniga, vilkas förslag låg till grund för 1945 års lönereglering för sistnämnda lärare, uttalade däremot, att lärare vid skolor för sinnesslöa måste i fråga om såväl behörighetsvillkor som tjänstgöringsskyldighet och jämväl tjänstgöringens art anses helt jämställda med lärare vid förevarande anstalt. Det ansågs därför fullt skäligt, att de placerades i samma lönegrad som dessa eller i lönegrad 11. Utskottet är icke berett att på de skäl motionärerna nu anført tillstyrka en omprövning av löneställningen för lärarna vid anstalten för fallandesjuka.

Motionärerna ha även ansett behov föreligga av ytterligare en lärartjänst vid skolan. Utskottet förutsätter, att vederbörande organ skall anmäla det behov av förstärkning av lärarkrafterna, som må föreligga. Utskottet är ej berett tillstyrka, att frågan om förstärkning av lärarkrafterna upptages till avgörande utan den föregående prövning, som brukar ägnas dylika i vanlig ordning framställda förslag.

Beträffande personalförteckningen bör Kungl. Maj:ts förslag jämkas i anledning av riksdagens vid behandlingen av för flera huvudtitlar gemensamma frågor meddelade beslut i fråga om löneställningen för viss statsanställd sjukvårds- och ekonomipersonal m. m. (skrivelse nr 56). Jämkningarna avse lönegradsplaceringen av befattningarna såsom första föreståndarinna, föreståndarinna, översköterska och första sköterska, i vilka grupper befattningarna böra placeras en lönegrad lägre än den av Kungl. Maj:t föreslagna eller i lönegraderna 13, 10, 8 respektive 6 i den nuvarande löneplan A.

I övrigt har Kungl. Maj:ts förslag ej föranlett erinran från utskottets sida. Någon mot jämkningarna i personalförteckningen svarande ändring i förslaget till avlöningsstat har utskottet alltså icke ansett sig böra föreslå.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen I: 126

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för statens anstalt för fallandesjuka, som påkallas av vad utskottet förordat;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens anstalt för fallandesjuka, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 305 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t.....	» 2 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, förslagsvis	» 255 000
4. Rörligt tillägg, förslagsvis.....	» 32 600

Summa förslagsanslag kronor 595 000;

c) till *Statens anstalt för fallandesjuka*: Avlöningar för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 595 000 kronor.

25:o) **Statens anstalt för fallandesjuka: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 143, s. 213—215) vilket innebär en ökning av anslaget med 5 300 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens anstalt för fallandesjuka*: Omkostnader för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 233 300 kronor.

26:o) **Statens anstalt för fallandesjuka: Ferieresor för elever m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 144, s. 215), vilket innebär en sänkning av anslaget med 1 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens anstalt för fallandesjuka*: Ferieresor för elever m. m. för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 6 000 kronor.

27:o) **Bidrag till epileptikeranstalter.** Kungl. Maj:t har (punkt 145, s. 215—219) föreslagit riksdagen att dels medgiva att till svenska diakonsällskapet må — utan hinder av gällande bestämmelser om statsbidrag till epileptikeranstalter — utgå extra statsbidrag med högst 15 000 kronor och engångs-

bidrag med 20 000 kronor till ändamål och på villkor, som i statsrådsprotokollet angivits, dels ock till Bidrag till epileptikeranstalter för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 660 000 kronor.

I gällande riksstat är anslaget upptaget med 590 000 kronor.

Medelsbehovet för nästa budgetår för statsbidrag till driftkostnader enligt kungörelsen nr 532/1945 har — med ledning av de faktiska kostnaderna för motsvarande ändamål för senare halvåret 1945, vilka uppgått till omkring 297 000 kronor — uppskattats till i runt tal 595 000 kronor.

För extra statsbidrag under nästa budgetår till den kliniska undersökningsavdelningen vid Berga vårdhem räknas med ett oförändrat belopp av 15 000 kronor.

Med hänsyn till de höga vårdavgifterna vid sällskapets epileptikerhem samt till det driftunderskott, som uppkommit under åren 1941—1945, och det ökade driftunderskott, som beräknats uppkomma under år 1946, har svenska diakonsällskapet — utöver det enligt kungörelsen nr 532/1945 utgående ordinarie statsbidraget samt nyssnämnda extra statsbidrag till den kliniska undersökningsavdelningen vid Berga vårdhem — ansetts böra tillerkännas ytterligare ett bidrag av 20 000 kronor till dess epileptikervård i allmänhet. Det förutsattes därvid, att genom sällskapets försorg erforderliga åtgärder vidtagas för att för framtiden i möjligaste mån balansera de av sällskapet drivna epileptikerhemmens ekonomi, samt understrykes, att det nu ifrågavarande extra bidraget är att betrakta som ett engångsbidrag.

Slutligen har för statsbidrag till lärarlöner, inklusive kristillägg och provisoriskt lönetillägg, enligt kungörelsen nr 533/1945 till en anstalt av nu ifrågavarande slag beräknats i runt tal 27 000 kronor.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag har ej givit utskottet anledning till erinran. Utskottet får alltså hemställa

att riksdagen må

a) medgiva, att till svenska diakonsällskapet må — utan hinder av gällande bestämmelser om statsbidrag till epileptikeranstalter — utgå dels för tiden från och med den 1 juli 1947 till och med den 30 juni 1948 ett extra statsbidrag med högst 15 000 kronor för en vid Berga vårdhem för fallandesjuka män anordnad klinisk undersökningsavdelning, på villkor, bland andra, att vid densamma mottagas patienter även från andra epileptikeranstalter enligt anvisningar, som inspektören för sinnesslövärderna må meddela, dels ock ett engångsbidrag med 20 000 kronor för täckande av uppkommet driftunderskott å den av sällskapet anordnade epileptikervården i allmänhet;

b) till *Bidrag till epileptikeranstalter* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 660 000 kronor.

28:o) **Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 146, s. 219 och 220), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 90 000 kronor.

29:o) **Vissa bidrag till lasarett m. m. Bidrag till uppförande eller inrättande av barnavdelningar vid lasarett m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 147 och 148, s. 220 och 221), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1947/48 anvisa

a) till *Vissa bidrag till lasarett m. m.* ett anslag av 15 800 kronor;

b) till *Bidrag till uppförande eller inrättande av barnavdelningar vid lasarett m. m.* ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

30:o) **Bidrag till driften av barnavdelningar vid lasarett m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 149, s. 221 och 222), vilket innebär en höjning av anslaget med 100 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av barnavdelningar vid lasarett m. m.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 600 000 kronor.

31:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter.** Kungl. Maj:t har (punkt 150, s. 222—224) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att föreningen Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra må för bestridande av kostnaderna för vissa byggnadsarbeten vid sanatoriet komma i åtnjutande av statsbidrag med högst 525 000 kronor, dels ock till *Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

För innevarande budgetår har för här ifrågavarande ändamål anvisats ett reservationsanslag av 350 000 kronor.

För vissa byggnadsarbeten vid Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra har riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag i propositionen nr 211/1946 beräknat ett belopp av 559 000 kronor å allmän beredskapsstat för budgetåret 1946/47. Medel för dessa arbeten ha ansetts böra anvisas å riksstaten för nästa budgetår. För en barnavdelning har därvid beräknats samma belopp, som upptogs för ändamålet i propositionen nr 211/1946, eller 450 000 kronor och för en underläkarbostad och bostad för maskinmästaren har beräknats 45 000 respektive 30 000 kronor.

För tillgodoseende av ineliggande eller väntade framställningar om statsbidrag till anordnande av vårdplatser för lungtuberkulösa har vidare ansetts böra beräknas ett belopp av 100 000 kronor.

Det sammanlagda medelsbehovet skulle sålunda uppgå till (525 000 + 100 000) 625 000 kronor. Då emellertid å anslaget finnes disponibelt ett belopp av i runt tal 125 000 kronor, har anslagsbehovet för nästa budgetår uppskattats till 500 000 kronor.

Utskottet.

Enligt vad som anmälts för utskottet kan befaras att det för sanatoriet i Barkåkra avsedda beloppet av 525 000 kronor ej skall förslå med hänsyn till prisstegringar inträffade efter juni 1945, då ifrågavarande byggnadsarbeten kostnadsberäknades. Utskottet finner icke anledning till erinran mot att Kungl. Maj:t vid behandlingen av berörda bidragsfråga beräknar statsbidrag jämväl till av nämnda anledning uppkommande merkostnader, och hemställer,

att riksdagen må

a) medgiva, att föreningen Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra må för bestridande av kostnaderna för vissa byggnadsarbeten vid sanatoriet komma i åtnjutande av statsbidrag med högst ett belopp, bestämt på sätt utskottet angivit;

b) till *Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulos-sjukvårdsanstalter* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

32:o) **Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 151, s. 224—226), vilket innebär sänkning av anslaget med 300 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 5 200 000 kronor.

33:o) **Bidrag till driften av anstalter för kirurgisk tuberkulos.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 152, s. 226—228), vilket innebär en minskning av anslaget med 50 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av anstalter för kirurgisk tuberkulos* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 1 500 000 kronor.

34:o) **Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 153, s. 228), vilket innebär oförändrad medelstilldelning för ifrågavarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna m. m.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 75 000 kronor.

35:o) **Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna.** Kungl. Maj:t har (punkt 154, s. 228—230) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till bygg-*

nadsarbeten vid folksanatorierna för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 125 000 kronor.

Under förevarande rubrik har för budgetåret 1945/46 anvisats ett reservationsanslag av 100 000 kronor och för budgetåret 1946/47 ett reservationsanslag av 125 000 kronor. Av nämnda belopp tillhoppa 225 000 kronor, återstår odisponerat 51 500 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innehåller, att för nästa budgetår ett bidrag av 136 000 kronor skall tilldelas Konung Oscar II:s jubileumsfond för ombyggnad av ångpanneanläggningen vid Hesselby sanatorium. Då härutöver liksom för närvarande visst belopp ansetts böra stå till förfogande för utförande — efter Kungl. Maj:ts närmare beprövande — av andra angelägna byggnadsarbeten vid folksanatorierna, har föreslagits, att anslaget för nästa budgetår uppföres med samma belopp, som anvisats för innevarande budgetår.

Kungl. Maj:ts förslag föranleder icke erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 125 000 kronor.

36:o) **Bidrag till driften av folksanatorierna.** Kungl. Maj:t har (punkt 155, s. 230 och 231) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till driften av folksanatorierna* för budgetåret 1947/48 anvisa ett anslag av 357 000 kronor.

Till upprätthållande av verksamheten vid folksanatorierna ha anslag beviljats av riksdagen alltsedan år 1905. Anslagen ha utgått med varierande belopp, dock högst 264 000 kronor.

Statsbidrag till driften av folksanatorierna har för nästa budgetår ansetts böra utgå enligt samma grunder, som tillämpats under de senaste åren, eller alltså med 100 000 kronor jämte det belopp, som erfordras för täckande av underskott å driften för det senast förflutna budgetåret. Då för budgetåret 1945/46 uppkommit ett underskott av i runt tal 257 000 kronor, erfordras alltså ett anslag av 357 000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till driften av folksanatorierna* för budgetåret 1947/48 anvisa ett anslag av 357 000 kronor.

37:o) **Bidrag till ambulatorisk behandling m. m. av vissa tuberkulospatienter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 156, s. 232), vilket innebär att anslaget i avvaktan på närmare erfarenheter angående statens kostnader för nu ifrågakvarande bidragsverksamhet nedräknas till hälften av det belopp som anvisats för löpande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till ambulatorisk behandling m. m. av vissa tuberkulospatienter* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 400 000 kronor.

38:o) **Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 157, s. 233), vilket innebär att anslaget sänkes med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

39:o) **Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus.** Kungl. Maj:t har (punkt 158, s. 233 och 234) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

För innevarande budgetår har för ifrågavarande ändamål anvisats ett reservationsanslag av 400 000 kronor. Reservationen uppgår för närvarande till 1 038 677 kronor.

Medelsbehovet för nästa budgetår har beräknats till 465 000 kronor för beviljade men ännu icke utbetalade statsbidrag, 450 500 för ineliggande, tillstyrkta men ännu icke beviljade statsbidrag samt 685 000 kronor för bidrag till inrättande av planerade vårdplatser beträffande vilka ansökningar icke ingivits. Då man emellertid har att räkna med att på grund av brist på byggnadsmateriel och andra omständigheter vissa av de planerade byggnadsföretagen icke kunna komma till utförande, har anslaget ansetts kunna begränsas till 300 000 kronor.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts anslagsberäkning, hemställer

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

40:o) **Bidrag till driften av epidemisjukhus.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 159, s. 234 och 235), vilket innebär att anslaget minskas med 600 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av epidemisjukhus* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 1 400 000 kronor.

41:o) **Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka.** Kungl. Maj:t har (punkt 160, s. 235—237) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor.

För innevarande budgetår har ett reservationsanslag av 250 000 kronor anvisats för ändamålet. Reservationen har, sedan beviljade men ej utbetalade bidrag frånräknats, beräknats till omkring 879 000 kronor.

Medelsbehovet för nästa budgetår har av medicinalstyrelsen uppskattats till omkring 2 363 000 kronor. Med hänsyn till att man på grund av rådande materielbrist och andra omständigheter har att räkna med att åtskilliga planerade byggnadsföretag icke kunna komma till stånd under nästa budgetår har en begränsning av beloppet ansetts kunna vidtagas. Då emellertid de å anslaget disponibla medlen icke förslå för tillgodoseende av de hos Kungl. Maj:t och medicinalstyrelsen inneliggande ansökningarna samt medel i viss utsträckning böra beräknas jämväl för tillgodoseende av väntade framställningar om statsbidrag, har anslaget icke ansetts böra bestämmas till lägre belopp än 1 000 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor.

42:o) **Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 161, s. 237—239), vilket innebär en höjning av anslaget med 300 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 2 300 000 kronor.

43:o) **Bidrag till Lilla Hemmet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 162, s. 239 och 240), vilket innebär en ökning av anslaget med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Lilla Hemmet* för budgetåret 1947/48 anvisa ett anslag av 25 000 kronor.

44:o) **Bidrag till driften av centralanstalter för radioterapi.** Kungl. Maj:t har (punkt 163, s. 241—247) föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredragande statsrådet Mossberg förordade ändrade grunder för statsbidrag till driften av centralanstalter för radioterapi, att tillämpas från och med den 1 januari 1947, dels ock till bidrag till driften av sådana anstalter anvisa ett förslagsanslag av 500 000 kronor.

Från förevarande anslag, som för innevarande budgetår är anvisat med 350 000 kronor, utgår statsbidrag till driften av två av de tre centralanstalter för radioterapi, vilka upprättats med medel ur Konung Gustaf V:s jubileumsfond, nämligen de till lasarettet i Lund och Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg anslutna anstalterna.

De av riksdagen fastställda grunderna för statsbidrag innebära, att, sedan patienten erlagt för inomlänspatient vid Lunds lasarett respektive Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg stadgad avgift — denna avgift har därvid beräknats till minst 2 kronor 50 öre i Lund och till minst 3 kronor i Göteborg; understiger avgiften de nu nämnda beloppen, ankommer det på vederbörande huvudman att täcka skillnaden — samt vederbörande huvudman bidragit med 2 kronor 50 öre per underhållsdag i Lund och 3 kronor per underhållsdag i Göteborg, staten skall bestrida återstående dagkostnad intill ett belopp av 2 kronor 50 öre i Lund och 3 kronor i Göteborg. Av den del av dagkostnaden, som härefter återstår ogulden, gäldas vidare av statsmedel hälften, dock högst intill ett belopp av 2 kronor för underhållsdag.

De särskilda sakkunniga, som inom socialdepartementet tillkallats för att verkställa översyn av grunderna och villkoren för statens bidrag till hälso- och sjukvården, förväntas komma att till omprövning upptaga även frågan om statsbidragen till nu ifrågavarande anstalter. Med hänsyn till den stegring av dagkostnaden, som inträtt vid de båda centralanstalterna, sedan de nuvarande statsbidragsbeloppen fastställdes, har dock i avvaktan på resultatet av de sakkunnigas arbete, en provisorisk höjning av bidragen ansetts böra vidtagas. Förslaget härom innebär att, sedan dels patientavgiften och huvudmännens fastställda bidrag, dels ock det nuvarande statsbidraget å 2 kronor 50 öre i Lund och 3 kronor i Göteborg utgått, staten skulle påtaga sig ansvaret för hälften av återstående underskott intill ett belopp av högst 3 kronor för underhållsdag. Vid bifall härtill skulle maximibeloppen för statsbidraget komma att uppgå till (2: 50 + 3) 5 kronor 50 öre för centralanstalten i Lund och (3 + 3) 6 kronor för anstalten i Göteborg.

Medelsbehovet för nästa budgetår har uppskattats till i runt tal 500 000 kronor.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag om provisorisk höjning av statsbidraget till driften av ifrågavarande anstalter. Då ej heller anslagberäkningen föranlett erinran från utskottets sida, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 3 januari 1947 förordade ändrade grunder för statsbidrag till driften av centralanstalter för radioterapi, att tillämpas från och med den 1 januari 1947;

b) till *Bidrag till driften av centralanstalter för radioterapi* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 500 000 kronor.

45:o) **Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 164, s. 247 och 248), vilket innebär en höjning av anslaget med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling m. m.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 225 000 kronor.

46:o) **Bidrag till driften av en neurokirurgisk avdelning vid lasarettet i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 165, s. 248), vilket innebär att anslaget höjes med 12 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av en neurokirurgisk avdelning vid lasarettet i Lund* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 40 000 kronor.

47:o) **Bidrag till vanförestalter.** Kungl. Maj:t har (punkt 166, s. 249—253) föreslagit riksdagen att till Bidrag till vanförestalter för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 4 180 000 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat upptaget till 3 770 000 kronor.

För nästa budgetår har beräknats en ökning av medelsbehovet för bidragen till skolhem med 30 000 kronor, till yrkesskolor med likaledes 30 000 kronor, till bandage och proteser med 150 000 kronor och till täckande av eventuellt underskott med 300 000 kronor. Å andra sidan beräknas minskning med 100 000 kronor av medelsbehovet till bidrag till kliniker.

Utskottet, som icke haft anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts anslagsberäkning, får hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till vanförestalter* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 4 180 000 kronor.

48:o) **Bidrag till resor för vanföra m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 167, s. 253 och 254) föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredragande statsrådet Mossberg förordad ändring av grunderna för statsbidrag till resor för vanföra m. m., att tillämpas från och med den 1 juli 1947, dels ock till Bidrag till resor för vanföra m. m. för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 400 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår anvisat med 310 000 kronor.

Resebidrag utgår till medellös eller mindre bemedlad vanför, som beretts tillfälle till undersökning eller behandling å någon av de statsunderstödda vanförestalterna eller ock erhållit plats å något i samband med dessa anstalter anordnat skolhem, ävensom till vårdare åt sådan vanför. För nästa budgetår har föreslagits den utvidgningen av bidragsgrunderna, att statsbidrag skall utgå för resor även för medellös eller mindre bemedlad vanför, som beretts tillfälle att undergå yrkesutbildning på vanförestalt, jämte åtföljande vårdare.

Medelsbehovet för nästa budgetår har uppskattats till 400 000 kronor, varav 20 000 kronor hänför sig till den föreslagna utvidgningen av bidragsgrunderna.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 3 januari 1947 förordad ändring av grunderna för statsbidrag till resor för vanföra m. m., att tillämpas från och med den 1 juli 1947;

b) till *Bidrag till resor för vanföra m. m.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 400 000 kronor.

49:o) **Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanförestaltnerna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 168, s. 255—257), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanförestaltnerna* för budgetåret 1947/48 anvisa ett anslag 36 000 kronor.

50:o) **Bidrag till Eugeniahemmet. Bidrag till stödjebandage och proteser vid ortopediska lasarettssavdelningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 169 och 170, s. 257—261), vilket innebär en med 30 000 kronor respektive 40 000 kronor ökad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1947/48 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Bidrag till Eugeniahemmet* 280 000 kronor,

b) till *Bidrag till stödjebandage och proteser vid ortopediska lasarettssavdelningar m. m.* 120 000 kronor.

51:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter.** Kungl. Maj:ts har (punkt 171, s. 261 och 262) föreslagit riksdagen att till Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

För innevarande budgetår har för ifrågavarande ändamål anvisats ett reservationsanslag av 400 000 kronor.

För nästa budgetår beräknas ansökningar föreligga på sammanlagt 2 173 250 kronor. Då ett belopp av 1 125 412 kronor är disponibelt för tillgodoseende av andra ansökningar än sådana, som redan beviljats samt med hänsyn till att en del av de tillämnade byggnadsföretag, för vilka ansökningar om byggnadsbidrag förväntas skola ingivas, på grund av brist på byggnadsmateriel eller av andra anledningar icke kunna komma till utförande under nästa budgetår, har anslaget ansetts kunna begränsas till 500 000 kronor.

Utskottet.

Utskottet har icke något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

52:o) **Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 172, s. 262—264) föreslagit riksdagen att till Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m. för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 2 700 000 kronor.

Förslaget innebär en höjning av anslaget med 200 000 kronor.

I de likalydande motionerna I:73 och II:142 har föreslagits, att riksdagen skall under förevarande anslag beräkna ett belopp av 50 000 kronor för bidrag till anställande av läkare med pediatrik specialkompetens vid förlossningsanstalter. Frågan om statsbidrag till ändamålet behandlar utskottet emellertid nedan vid punkten 63:o (Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnvård), i samband varmed utskottet tager ställning till yrkandet i nämnda motioner.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag har icke föranlett erinran från utskottets sida, varför utskottet får hemställa,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 2 700 000 kronor.

53:o) **Viss ersättning till barnbördshuset i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 173, s. 264), vilket innebär att anslaget upptages med oförändrat belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Viss ersättning till barnbördshuset i Lund* för budgetåret 1947/48 anvisa ett anslag av 1 400 kronor.

54:o) **Barnmorskeläroanstalterna: Avlöningar. Barnmorskeläroanstalterna: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 176 och 177, s. 265) har utskottet i annat sammanhang avgivit utlåtande, varom utskottet här får

erinra.

55:o) **Barnmorskeläroanstalterna: Repetitionskurser för barnmorskor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 178, s. 265 och 266), vilket innebär en sänkning av anslaget med 1 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barnmorskeläroanstalterna: Repetitionskurser för barnmorskor* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 6 000 kronor.

56:o) **Vissa utbildningskurser för distriktsbarnmorskor.** Kungl. Maj:t har (punkt 179, s. 266—268) föreslagit riksdagen att till Vissa utbildningskurser för distriktsbarnmorskor för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

För vissa utbildningskurser för distriktsbarnmorskor anvisade 1945 års riksdag dels å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45, dels ock å riksstaten för budgetåret 1945/46 tillhopa 129 000 kronor. Anslagen voro avsedda att bestrida kostnaderna för anordnande av särskilda kurser för utbildning av barnmorskor i handhavande av lustgasapparater, för vilkas anskaffande, till ett antal av 1 100, medel samtidigt anvisades.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag innebär att den påbörjade utbildningen i handhavandet av lustgasapparater fullföljes. Med de kurser, som äro avsedda att anordnas med anlitande av de för nästa budgetår äskade medlen, beräknas det sammanlagda antalet distriktsbarnmorskor som erhållit ifrågasvarande utbildning uppgå till 1 073.

Utskottet. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Vissa utbildningskurser för distriktsbarnmorskor* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

57:0) **Statens sjuksköterskeskola: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 180, s. 269—271) föreslagit riksdagen att dels besluta om vissa av föredragande statsrådet Mossberg förordade ändringar i gällande personalförteckning för statens sjuksköterskeskola, dels godkänna av statsrådet förordad avlöningsstat för sjuksköterskeskolan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till Statens sjuksköterskeskola: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 104 000 kronor.

I gällande riksstat är ifrågasvarande anslag upptaget till 72 100 kronor.

I enlighet med riksdagens i annat sammanhang fattade beslutet skall å skolans personalförteckning befattningen såsom föreståndarinna i lönegraden A 17 utbytas mot en tjänst såsom föreståndare i lönegraden A 20 samt befattningen såsom biträdande instruktionsköterska i lönegraden A 9 mot en tjänst såsom instruktionsköterska i lönegraden A 11.

Nämnda lönegradsuppflyttningar medföra en ökning av medelsbehovet under anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med omkring 700 kronor. Den allmänna löneregleringen medför vidare en uppräkningspost med 8 700 kronor.

I fråga om anslagsposten till arvoden åt tillfälliga lärare har föreslagits en höjning av delposterna till mellankurser och till avslutningskurser med 300 respektive 400 kronor.

Vad beträffar anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har för löneklassuppflyttningar beräknats en höjning med 700 kronor. Den allmänna löneregleringen medför vidare en uppräkningspost med 16 600 kronor. Det arvode å 500 kronor i månaden, som enligt särskilt beslut av Kungl. Maj:t under viss del av innevarande budgetår utgår till en instruktionsköterska med uppgift att å sjukhusen handleda och undervisa eleverna

i deras praktiska utbildning, anses skola bibehållas även under nästa budgetår. Arvodet till befattningshavaren, vilket för innevarande budgetår bestrides från den under anslagsposten till arvoden åt tillfälliga lärare upptagna delposten till extra föreläsningar och lektioner i samband med den praktiska undervisningen m. m., har under nästa budgetår ansetts böra utgå med 7 000 kronor och bestridas från anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal.

För rörligt tillägg har beräknats ett med 2 500 kronor minskat belopp.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke föranlett erinran från utskottets sida, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) besluta, att i gällande personalförteckning för statens sjuksköterskeskola skola utbytas en befattning såsom föreståndarinna i lönegraden A 17 mot en befattning såsom föreståndare i lönegraden A 20 samt en befattning såsom biträdande instruktionssköterska i lönegraden A 9 mot en befattning såsom instruktionssköterska i lönegraden A 11;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens sjuksköterskeskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	28 400
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	1 800
3. Arvoden åt tillfälliga lärare, <i>förslagsvis</i> ..	»	17 200
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	52 400
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	4 200

Summa förslagsanslag kronor 104 000;

e) till *Statens sjuksköterskeskola*: *Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 104 000 kronor.

58.o) **Statens sjuksköterskeskola: Omkostnader. Stipendier till elever vid godkända sjuksköterskeskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 181 och 182, s. 271—273), vilket innebär att ifrågavarande anslag upptagas med oförändrade belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1947/48 anvisa

a) till *Statens sjuksköterskeskola*: *Omkostnader* ett förslagsanslag av 56 400 kronor,

b) till *Stipendier till elever vid godkända sjuksköterskeskolor* ett reservationsanslag av 24 000 kronor.

59:o) **Bidrag till driften av godkända sjuksköterskeskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 183, s. 273 och 274), vilket innebär en sänkning av anslaget med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av godkända sjuksköterskeskolor* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 15 000 kronor.

60:o) **Bidrag till utbildningskurser för instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter m. fl.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 184, s. 274—276), vilket innebär medelsanvisning med samma belopp, som för innevarande budgetår anvisats å riksstaten och å tilläggsstat till riksstaten, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till utbildningskurser för instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter m. fl.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett anslag av 12 800 kronor.

61:o) **Understödjande av dispensärverksamhet.** Kungl. Maj:t har (punkt 187, s. 277—282) föreslagit riksdagen att till Understödjande av dispensärverksamhet för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 2 200 000 kronor.

För innevarande budgetår är för ifrågavarande ändamål anvisat ett förslagsanslag av 2 000 000 kronor.

Medelsbehovet för understödjande av annan dispensärverksamhet än den allmänna skärmbildsundersökningen har för nästa budgetår uppskattats till 1 400 000 kronor.

Den allmänna skärmbildsundersökningen har för nästa budgetår ansetts böra erhålla samma omfattning som avsetts för innevarande budgetår eller högst omkring en femtedel av befolkningen. Undersökningen är avsedd att bedrivas i stort sett efter samma plan som angivits i fjolårets statsverksproposition. Granskningen av bilderna har dock ansetts böra ytterligare koncentreras till centralen i Stockholm, vilket skulle föranleda krav på utökning av personalen därstädes. Å andra sidan beräknas en motsvarande begränsning av erforderlig personalförstärkning på centraldispensärerna kunna genomföras, så att vid envar av sistnämnda dispensärer skulle tillkomma allenast en extra läkare och ett extra biträde.

Arvodena för läkare och övrig personal för den lokala verksamheten har — under hänsynstagande till bland annat den arvodesuppräkning som bör bli en följd av den allmänna löneregleringen — för månad beräknats till, för läkare 1 000 kronor, för fotografiskt biträde 450 kronor, för sjuksköterska 500 kronor, för röntgentekniker 550 kronor och för skrivbiträde 400 kronor. För den resande personalen räknas med traktamenten, motsvarande för läkare klass B, för sjuksköterskor och röntgentekniker klass C samt för skrivbiträden klass D i allmänna resereglementet enligt dess vid 1946 års riksdag ändrade lydelse.

Statsbidrag för dispensärverksamhet utbetalas kalenderårsvis i efterskott. Under budgetåret 1947/48 skall alltså till en början utbetalas det å förra halvåret 1947 belöpande statsbidraget, vilket i enlighet med beräkningarna i fjolårets statsverksproposition skulle uppgå till ett belopp av 365 000 kronor. Då medicinalstyrelsen emellertid redan under loppet av innevarande budgetår börjat tillämpa metoden att förskjuta kostnaderna för patrullerna och den tekniska driften har det ansetts tillräckligt att nu i förevarande hänseende upptaga ett belopp av förslagsvis 100 000 kronor. Vidare skall under nästa budgetår utbetalas det å senare halvåret 1947 belöpande statsbidraget som, såvitt gäller nu ifrågavarande anslagspost, beräknats till 770 000 kronor. Med hänsyn till osäkerheten i beräkningarna har det sammanlagda anslagsbeloppet avrundats till (1 400 000 + 800 000) 2 200 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag har icke föranlett erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Understödjande av dispensärverksamhet* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 2 200 000 kronor.

62:o) **Granskningscentral för allmän skärmbildsundersökning.** Kungl. Maj:t har (punkt 188, s. 283—286) föreslagit riksdagen att till Granskningscentral för allmän skärmbildsundersökning för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

För innevarande budgetår har för ifrågavarande ändamål anvisats ett förslagsanslag av 100 000 kronor. För centralen, som började sin verksamhet den 1 juli 1946, har för närvarande arvoden beräknats till följande personal med härefter angivna månadsbelopp, nämligen 1 chefsläkare 1 100 kronor, 5 läkare 1 000 kronor, 4 fotografiska biträden 350 kronor, 1 kontorsbiträde likaledes 350 kronor samt 5 skrivbiträden 300 kronor.

Såsom framgår av föregående anslagspunkt har granskningen av de bilder, som tagas vid den allmänna skärmbildsundersökningen ute i landet, i väsentlig mån ansetts bära koncentreras till medicinalstyrelsens granskningscentral i Stockholm. Medelsbehovet är beräknat med utgångspunkt från att för nästa budgetår i genomsnitt kommer att vara anställd följande personal vid centralen, nämligen en chefsläkare, sex läkare, en chefstekniker, två fotografiska biträden och åtta kontorsbiträden. Arvodena ha — med hänsyn jämväl till den allmänna löneregleringen — uppskattningsvis beräknats till följande månadsbelopp, nämligen för chefsläkaren 1 200 kronor, för envar av de övriga läkarna 1 100 kronor, för chefsteknikern 700 kronor samt för ett vart fotografiskt biträde och kontorsbiträde 400 kronor. Arvodesposten skulle på grund härav upptagas till 150 000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Granskningscentral för allmän skärmbildsundersökning* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

63:o) **Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård.** Kungl. Maj:t har (punkt 189, s. 286—294) föreslagit riksdagen att till Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 1 900 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget till 1 600 000 kronor.

För nästa budgetår beräknas oförändrat medelsbehov för bidrag till inredning och utrustning av centraler och till bidrag till upplysningsverksamhet, respektive 10 000 kronor och 50 000 kronor. Vad beträffar bidraget till läkares, sjuksköterskors och barnmorskors avlöningar beräknas ett från 1 500 000 till 1 800 000 kronor förhöjt belopp.

Beträffande bidraget till specialutbildning av barnsjuksköterskor, som för närvarande är beräknat till 31 000 kronor, har föreslagits den ändringen att medel nu beräknas för ersättning för barnsjuksköterskeelevernas hysning vid barnavårdscentraler. Det för lärararvoden avsedda beloppet har med anledning härav ansetts böra höjas med 300 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner väckta den ena inom första kammaren av fröken *Andersson* och herr *Löthner* (I: 73) och den andra inom andra kammaren av herr *Hagård m. fl.* (II: 142), i vilka hemställts, att riksdagen måtte anvisa ett anslag å 50 000 kronor för anställande av läkare med pediatrik specialkompetens vid förlossningsanstalter att av medicinalstyrelsen fördelas bland de lokala huvudmännen för sådana, varvid som norm för arvodesättningen måtte gälla en ersättning av 2 kronor per levande fött barn.

Motionen ansluter sig till ett av *medicinalstyrelsen* framlagt förslag i ämnet, för vilket redogörelse lämnas i statsrådsprotokollet under förevarande anslagspunkt. Styrelsen har erinrat om att den förebyggande barnavården hittills omfattat barnen alltifrån det de lämnat barnbörds huset. Under nyföddhetsperioden hade däremot barnets vård och dess uppfödning stått under uppsikt av läkarna på barnbördsanstalterna. Dessa ägde mera sällan någon speciell utbildning i pediatrik. Anställandet av barnläkare vid barnbörds husen syntes därför böra betraktas som ett synnerligen viktigt led i bekämpandet av spädbarnens tidig dödlighet, vilket för närvarande vore den främsta uppgiften, om man skulle ytterligare sänka spädbarnsdödligheten. För styrelsens förslag i statsbidragsfrågan lämnas följande redogörelse i statsrådsprotokollet.

Vad beträffar kostnaderna för anställande av barnläkare vid barnbördsanstalterna erinrar styrelsen om att i den förebyggande barnavården ersättning till läkaren utginge med 1 krona 50 öre för varje undersökning av spädbarn. Enligt erfarenheten kunde man beräkna, att vissa barn på barnbördsanstalterna på grund av bristfällig utveckling eller sjukdomstillstånd fordrade mer än en undersökning. I stort sett syntes man kunna uppskatta läkarens arbete till $1\frac{1}{3}$ undersökning per barn. En ersättning av 2 kronor per levande fött barn skulle alltså motsvara de belopp, som utginge inom den förebyggande barnavården. Om man vidare beräknade antalet levande födda barn på de anstalter,

varom nu vore fråga, till 50 000 per år, skulle utgifterna för ändamålet uppgå till 100 000 kronor. För verksamheten under nästa budgetår syntes enligt styrelsens mening ett belopp av 50 000 kronor vara till fyllest.

Över medicinalstyrelsens berörda förslag har *svenska landstingsförbundet* anfört i huvudsak följande.

Förbundet, som i likhet med medicinalstyrelsen är livligt intresserat av att bästa möjliga vård beredes de nyfödda barnen, finner emellertid det föreliggande förslaget behäftat med vissa svagheter. Erinras må, att 1941 års befolkningsutredning föreslagit, att övervakning av de nyfödda barnen skulle ske vid de s. k. specialanstalterna, till vilka bland annat på denna grund ett högre driftbidrag borde utgå. Medicinalstyrelsen synes förutsätta, att dylik övervakning skulle ske även vid andra förlossningsanstalter. I landstingsområdena torde emellertid specialistutbildad barnläkare i regel stå till förfogande endast där centrallasarett, försett med medicinsk barnavdelning, finnes. Där torde också barnläkaren redan nu ägna barnen å förlossningsavdelningen erforderlig tillsyn, varför för landsbygdens barn någon större förbättring i nu berörda avseende ej ernås.

Det föreslagna arvodet till barnläkaren har fixerats i anslutning till nu utgående läkarsättningar i den förebyggande barnvården. Huruvida man för en dylik ersättning kan träffa avtal med exempelvis en privatpraktiserande barnläkare undandraget sig styrelsens bedömning. Skäl synas föreligga, att man, innan den föreslagna reformen genomföres, förvissar sig om att läkare verkligen står att erhålla för nämnda ersättning.

Beaktas bör också, att en viss kollision mellan olika statsbidragsformer här kommer att inträda. Statsbidrag utgår nämligen till driften av förlossningsanstalter, och nu skulle enligt förslaget särskilt statsbidrag utgå till den konsulterande barnläkarens avlöning. Olika landstingsorgan komma att handlägga dessa statsbidragsärenden, vilket knappast kan vara ändamålsenligt. De nyfödda barnen befinna sig å en anstalt, tillhörande den slutna vården. Det kan då knappast vara lämpligt, att den öppna vårdens organ skola träda till. Naturligare synes i detta läge vara, att statsbidraget till den slutna vården ökas. Emellertid befinner sig hela frågan om statens bidrag till den av landstingen bedrivna hälso- och sjukvårdande verksamheten under utredning. Det synes under sådana förhållanden vara anledning att avvakta resultatet av den pågående utredningen, innan ytterligare bidragsformer tillskapas.

Föredragande statsrådet har i detta ämne yttrat, att han för egen del givetvis i likhet med medicinalstyrelsen ansåge angeläget, att åtgärder vidtoges för att ytterligare nedbringa spädbarnens tidigdödlighet. Anställandet av särskilda barnläkare vid förlossningsanstalterna torde, framhåller statsrådet vidare, också i och för sig vara en lämplig form för att i nämnda syfte bereda en förbättrad vård åt spädbarnen under nyföddhetsperioden. Emellertid syntes de erinringar i skilda hänseenden, som svenska landstingsförbundet anfört gentemot den föreslagna nya statsbidragsformen, så vägande, att statsrådet för närvarande icke ansåge sig kunna tillstyrka dess genomförande.

Motionärernas förslag ansluter sig till medicinalstyrelsens med det undantaget, att det för undvikande av de i landstingsförbundets remissyttrande påtalade förvaltningstekniska olägenheterna, medel för ändamålet borde beräknas under anslaget till bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m. i stället för under förevarande anslag.

Utskottet.

Syftet med medicinalstyrelsens av motionärerna framförda förslag finner utskottet synnerligen behjärtansvärt. Vad angår landstingens sjukhus torde en tillfredsställande övervakning av de nyfödda barnen vara anordnad endast vid centrallasarett med barnavdelning, där sådan övervakning torde utan särskild ersättning åligga överläkaren på sistnämnda avdelning. I de större städerna ha under senare år börjat anställas barnläkare vid barnbördsanstalterna för vården av barnen. Huruvida möjligheter föreligga, att vid andra landstingssjukhus än centrallasarett med barnavdelning få tillgång till vård av privatpraktiserande läkare med speciell utbildning i pediatrik är ovisst. Det är givetvis angeläget, att vederbörande landsting i sådana fall utnyttjar dylika möjligheter. Frågan om statsbidrag för ändamålet har emellertid måst föranleda stark tvekan inom utskottet. Förslaget innebär, att för viss form av anstaltsvård skulle utgå bidrag efter grunder motsvarande dem som gälla för den öppna vården. En sådan sammanblandning av statsbidragsgrunder skulle föranleda avsevärda olägenheter. Naturligare synes vara, såsom landstingsförbundet framhåller, att statsbidraget till den slutna vården ökades, vilket givetvis borde ske med anslutning till de grunder, efter vilka statsbidrag utgår till dylik vård.

Utskottet har med hänsyn till dessa betänkligheter i likhet med statsrådet icke i nuvarande läge ansett sig kunna tillstyrka nämnda förslag. Emellertid synes en undersökning böra komma till stånd av frågan, i vad mån möjligheter äro för handen att åstadkomma en förbättrad övervakning av de nyfödda barnen, och de förslag framläggas, till vilka resultatet av nämnda undersökning må giva anledning.

Kungl. Maj:ts förslag har i övrigt ej föranlett uttalande från utskottets sida.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag till *Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 1 900 000 kronor,

b) i skrivelse till Kungl. Maj:t giva tillkänna vad utskottet anført i anledning av motionerna I: 73 och II: 142.

64:o) **Bidrag till resor i förebyggande mödra- och barnavård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 190, s. 294 och 295), vilket innebär en ökning med 100 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till resor i förebyggande mödra- och barnavård* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 350 000 kronor.

65:o) **Bidrag till folkbildningsorganisationerna för anordnande av allmän sexualhygienisk upplysningsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 191, s. 295 och 296), vilket innebär en höjning av medelsanvisningen för ifrågavarande ändamål med 20 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till folkbildningsorganisationerna för anordnande av allmän sexualhygienisk upplysningsverksamhet* för budgetåret 1947/48 anvisa ett anslag av 50 000 kronor.

66:o) **Abortförebyggande åtgärder.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 192, s. 296 och 297), vilket innebär oförändrad medelsanvisning för ifrågavarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Abortförebyggande åtgärder* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

67:o) **Läkemedel åt vissa kvinnor och barn.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 193, s. 298), vilket innebär att anslaget med hänsyn till den fortskridande utbyggnaden av den förebyggande mödra- och barnavården höjes med 150 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Läkemedel åt vissa kvinnor och barn* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 800 000 kronor.

68:o) **Stipendier för blivande distriktstandläkare m. fl.** Kungl. Maj:t har (punkt 194, s. 299 och 300) föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredragande statsrådet Mossberg förordade ändrade grunder för stipendier för blivande distriktstandläkare m. fl., att tillämpas från och med den 1 juli 1947, dels ock till nämnda ändamål för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 170 000 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat upptaget med 170 000 kronor.

Beträffande grunderna för ifrågavarande stipendier har föreslagits, att den tid, under vilken stipendierna skulle få åtnjutas, utsträcker från fyra till fem år. Vidare har föreslagits, att stipendierna skola få utgå även till de studerande vid det av riksdagen beslutade nya tandläkarinstitutet i Malmö, vilket avses skola börja sin verksamhet från och med vårterminen 1948, ävensom att stipendierna skola ledigförklaras två gånger om året i stället för som för närvarande allenast vid höstterminens början.

Vad angår medelsbehovet har anslaget för nästa budgetår ansetts kunna anvisas med oförändrat belopp.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 3 januari 1947 angivna ändrade grunder för stipendier för blivande distriktstandläkare m. fl., att tillämpas från och med den 1 juli 1947;

b) till *Stipendier för blivande distriktstandläkare m. fl.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 170 000 kronor.

69:o) **Bidrag till avlöningar åt distriktstandläkare och distriktstandsköterskor m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 195, s. 301—304) föreslagit riksdagen att till Bidrag till avlöningar åt distriktstandläkare och distriktstandsköterskor m. m. för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 1 700 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår anvisat med ett belopp av 1 300 000 kronor.

För närvarande äro vid landstingens folktandvårdspolikliniker, enligt för medicinalstyrelsen tillgängliga uppgifter, anställda sammanlagt 385 distriktstandläkare och lika många distriktstandsköterskor. I Kungl. Maj:ts förslag har för nästa budgetår räknats med oförändrat antal läkare och sköterskor. Vid sådant förhållande skulle kostnaden för grundavlöningar åt distriktstandläkare och distriktstandsköterskor komma att uppgå till 1 500 000 kronor. Till ålders-tillägg, vissa merkostnader i samband med distriktstandvårdens införande samt bidragen till städer utanför landsting har räknats med ett belopp av tillhoppa i runt tal 200 000 kronor.

Enligt kungörelsen angående statsbidrag till folktandvård skall distriktstandsköterska ha genomgått utbildningskurs vid tandläkarinstitutet eller ha förvärvat annan av medicinalstyrelsen godkänd utbildning. Jämlikt övergångsbestämmelserna till samma kungörelse äger emellertid medicinalstyrelsen under en tid av tio år från dagen för kungörelsens ikraftträdande — den 1 januari 1939 — förklara tandsköterska, som icke förvärvat nyss nämnd utbildning, behörig att söka och inneha befattning som distriktstandsköterska. Sistnämnda bestämmelse upphör alltså att gälla med utgången av år 1948.

Det nu ifrågavarande dispensförfarandet har hittills utnyttjats i avsevärd omfattning. Enär behov av detsamma anses föreligga jämväl efter utgången av den tioårsperiod, för vilken det ursprungligen avsågs, har föredragande statsrådet anmält sin avsikt att, därest riksdagen icke har något att däremot erinra, föreslå Kungl. Maj:t, att medicinalstyrelsen erhåller bemyndigande att under ytterligare fem år, räknat från och med den 1 januari 1949, meddela sådan dispens, varom här är fråga.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag föranleder ej erinran från utskottets sida. Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må till *Bidrag till avlöningar åt distriktstandläkare och distriktstandsköterskor m. m.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 1 700 000 kronor.

70:o) **Lindring i obemedlades och mindre bemedlades tandvårdskostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 196, s. 304 och 305) föreslagit riksdagen att till Lindring i obemedlades och mindre bemedlades tandvårdskostnader för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 45 000 kronor.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande budgetår anvisat ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

Med hänsyn till att den tandvårdsverksamhet, som hittills bedrivits av städerna Malmö och Göteborg, för kalenderåret 1947 avses skola inlemmas i folktandvårdsorganisationen har anslaget för nästa budgetår ansetts böra höjas med 20 000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått en inom andra kammaren av fru *Rönn-Christiansson m. fl.* väckt motion (II:219), vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om att förslag till reviderade bestämmelser om bidrag till obemedlades och mindre bemedlades tandvårdskostnader måtte utarbetas och underställas riksdagens prövning.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda hemställan, får utskottet hänvisa till motionen.

Motionärerna ha ansett att bestämmelserna om statliga bidrag till lindring i obemedlades och mindre bemedlades tandvårdskostnader böra ändras dels i fråga om behandlingens art och maximala kostnad och dels i fråga om fördelningen av kostnaderna mellan stat och kommun. Med hänsyn till den genom särskilda sakkunniga pågående översynen av folktandvårdsorganisationen och de i detta ämne gällande bestämmelserna torde emellertid särskild framställning i motionens syfte icke för närvarande vara påkallad.

Då Kungl. Maj:ts förslag ej givit utskottet anledning till erinran, får utskottet alltså hemställa,

a) att riksdagen må till *Lindring i obemedlades och mindre bemedlades tandvårdskostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 45 000 kronor,

b) att motionen II:219 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

71:o) **Odontologisk försöksverksamhet vid Vipeholms sjukhus i Lund.** Kungl. Maj:t har (punkt 197, s. 305—307) föreslagit riksdagen att till Odontologisk försöksverksamhet vid Vipeholms sjukhus i Lund för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 53 000 kronor.

Under denna rubrik anvisade 1945 års riksdag å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 ett reservationsanslag av 55 000 kronor. Anslaget var avsett för bestridande av kostnaderna för anordnande under ett års tid vid Vipeholms sjukhus i Lund av undersökningar rörande sambandet mellan kost och tandsjukdomar. För utförande av vissa tidigare icke förutsedda förberedande arbeten beviljade 1946 års riksdag under samma rubrik å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

Vid anvisandet av medel för ifrågavarande försöksverksamhet å tilläggsstat I till riksstaten för innevarande budgetår — vilken anvisning avsåg medel för verksamhetens bedrivande intill utgången av löpande budgetår — förut-

Utskottet.

sattes, att så snart hållpunkter förelåge för ett preliminärt bedömande av verksamhetens värde, frågan om densammas fortsättande utan dröjsmål skulle underställas Kungl. Maj:t. Några sådana hållpunkter ha emellertid ännu icke kunnat erhållas. I avbidan härför ha medel ansetts böra beräknas för verksamhetens fortsättande under nästa budgetår.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Odontologisk försöksverksamhet vid Vipeholms sjukhus i Lund* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 53 000 kronor.

72:o) **Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar.** Kungl. Maj:t har (punkt 198, s. 307—312) föreslagit riksdagen att till Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 900 000 kronor.

För ifrågavarande ändamål är i riksstaten för innevarande budgetår anvisat ett belopp av 700 000 kronor.

Med hänsyn till belastningen å anslaget under de två senaste budgetåren, 863 665 respektive 998 995 kronor, har anslagsbeloppet ansetts böra höjas med 200 000 kronor.

I samband härmed har Kungl. Maj:t förutsatt, att även under nästa budgetår för bidrag till avlönande av en särskild sundhetsinspektör i Stockholm samt för avlönande av en extra läkare som biträde åt förste provinsialläkaren i Stockholms län skulle avses 6 000 respektive 3 600 kronor.

Den enligt beslut av 1944 års riksdag inledda försöksverksamheten med kuratorer vid polikliniker för könssjuka har ansetts böra utvidgas så att statsbidrag till ytterligare två kuratorer i Stockholm och ytterligare en kurator i Göteborg har beräknats för nästa budgetår. Det för ifrågavarande kuratorsverksamhet avsedda beloppet har med anledning härav beräknats ökat från 28 200 kronor till 45 600 kronor.

För statsbidrag till Stockholms^o och Göteborgs städer för avlönande av läkare, som ha överinseende över i dessa städer särskilt anordnade poliklinikmottagningar för profylaktisk behandling av könssjukdomar, samt för upplysningsverksamhet rörande könssjukdomarna har räknats med oförändrade belopp.

Utskottet.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke föranlett erinran från utskottets sida, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 900 000 kronor.

73:o) **Skyddskoppypning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 199, s. 312), vilket innebär oförändrad medelsanvisning för ifrågavarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skyddskoppypning* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 120 000 kronor.

74:o) **Skyddsympning mot difteri.** Kungl. Maj:t har (punkt 200, s. 313—315) föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredragande statsrådet Mossberg förordade ändrade grunder för skyddsympning mot difteri, att tillämpas från och med den 1 juli 1947, dels ock till Skyddsympning mot difteri för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat upptaget med ett belopp av 125 000 kronor.

Med hänsyn till belastningen under föregående budgetår, 243 456 kronor, har anslaget för nästa budgetår ansetts böra upptagas med ett belopp av 200 000 kronor.

De i gällande statsbidragskungörelse meddelade bestämmelserna om begränsning av ympningarna av barn till vissa åldersgrupper medföra, att vissa barn icke avgiftsfritt kunna erhålla de tre ympningar, som anses erforderliga för beredande av skydd mot difteri. Kungl. Maj:t har med anledning härav föreslagit en uppmjukning av nämnda bestämmelser. Förslaget innebär icke att antalet ympningar skulle ökas utan endast att större frihet skulle erhållas vid val av ympningsålder samt beräknas icke heller medföra någon kostnadsökning för statsverket. Vidare har föreslagits, att resekostnads- och traktementsersättning skall få utgå även till annan än av styrelsen särskilt förordnad ympare i sådana fall, då ympning verkställdes av samtliga personer inom visst område eller i riket i dess helhet.

Kungl. Maj:ts förslag om ändrade grunder för statsbidrag till ifrågavarande ändamål tillstyrkes av utskottet. Då ej heller anslagsberäkningen föranlett erinran hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 3 januari 1947 angivna ändrade grunder för skyddsympning mot difteri, att tillämpas från och med den 1 juli 1947;

b) till *Skyddsympning mot difteri* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

75:o) **Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 201, s. 315 och 316), vilket innebär att anslaget upptages med samma belopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 20 000 kronor.

76:o) **Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 202, s. 316 och 317) föreslagit riksdagen att till Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 270 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att anslaget för nästa budgetår upptages till ett med 10 000 kronor sänkt belopp.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Näsgård m. fl.* (I: 56) och den andra inom andra kammaren av herr *Pettersson i Dahl m. fl.* (II: 115), i vilka hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om skyndsamt utredning och förslag angående statsbidrag till patienter å landsbygden för resor till och från läkare och sjukvårdsanstalter samt att riksdagen måtte dels besluta sådan ändring av bestämmelserna för bidrag från ifrågavarande anslag, att gränsen för det beskattningsbara beloppet höjes från 400 kronor till 1 000 kronor och att villkoren om visst högsta taxerat belopp och viss högsta skattepliktig förmögenhet utgå, dels ock besluta, att anslaget för budgetåret 1947/48 skall höjas till 1 000 000 kronor.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda förslag, får utskottet hänvisa till motionen I: 56.

Utskottet.

Vad först angår frågan om utredning angående statsbidrag till patienters resor till och från läkare och sjukvårdsanstalter må erinras om den utredning, som för närvarande pågår inom medicinalstyrelsen rörande den öppna sjukvården. Enligt vad utskottet erfarit kommer densamma att även omfatta nämnda spörsmål, varför framställning i ämnet från riksdagens sida icke för närvarande är erforderlig.

Vidkommande de i motionerna berörda inkomst- och förmögenhetsgränserna vill utskottet icke förneka, att vissa skäl föreligga för en jämkning i motionens syfte. Emellertid synes tills vidare böra anstå därmed, då den förestående skattereformen kommer att påkalla en ändring av denna liksom andra likartade bestämmelser. Utskottet vill i detta sammanhang erinra, att anslag till här ifrågavarande ändamål torde bliva obehövt efter sjukkasereformens genomförande.

Då Kungl. Maj:ts förslag ej givit utskottet anledning till erinran, får utskottet under åberopande av vad sålunda anförts hemställa,

I. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 56 och II: 115 i vad nämnda motioner avse anslagsfrågan till *Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 270 000 kronor,

II. att motionerna I: 56 och II: 115 i vad de ej behandlats under I ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

77:o) **Sjuktransporter med flygplan.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 204, s. 317 och 318), vilket innebär att anslaget sänkes med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjuktransporter med flygplan* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

78:o) **Centrala sjukvårdsberedningen: Omkostnader. Bidrag till psykisk barna- och ungdomsvård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 206 och 207, s. 319 och 320), vilket innebär att anslagen upptagas med oförändrade belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1947/48 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Centrala sjukvårdsberedningen: Omkostnader* 18 300 kronor;

b) till *Bidrag till psykisk barna- och ungdomsvård* 60 000 kronor.

Alkoholistvård m. m.

79:o) **Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 64, s. 77—80) föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredragande statsrådet förordad avlöningsstat för statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 396 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget till 300 000 kronor.

Frågan om alkoholistvården är för närvarande föremål för utredning genom särskilt tillkallade sakkunniga, den s. k. alkoholistvårdsutredningen. Föredragande statsrådet Mossberg har — under erinran om sitt i direktiven för utredningen gjorda uttalande att alkoholistanstalten å Svartsjö borde nedläggas och att dess klientel åtminstone till en del borde kunna överföras till specialanstalt för alkoholister av i direktiven närmare skisserad typ — framhållit, att, även om utredningen komme att i en nära framtid framlägga förslag beträffande dessa spörsmål, svartsjöanstalterna beräknades vara i verksamhet under nästa budgetår. Beläggningen å anstalterna beräknas dock komma att väsentligt nedgå. Sålunda uppskattas det genomsnittliga beläggningstalet för nästa budgetår till 100 mot 160 för innevarande budgetår.

Vad angår anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän föreslås, att med återbesättandet skall anstå i fråga om dels två för närvarande vakanta befattningar, nämligen en uppsyningsman- och en förmansbefattning, dels ytterligare två förmansbefattningar, vilka under innevarande budgetår komma att bli lediga. På grund härav har anslagsposten nedsatts med 15 000 kronor.

På grund av personalinskränkningar har anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal reducerats med 11 000 kronor.

Den allmänna löneregleringen medför uppräknings av ordinarieposten med 91 700 till 253 000 kronor och av icke-ordinarieposten med 45 500 till 110 500 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg har nedräknats med 15 200 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått en inom andra kammaren av herrar *Wallentheim* och *Boman* i Stavsund väckt motion (II:215), i vilken hemställts, att riksdagen måtte besluta sådan ändring av Kungl. Maj:ts förslag att de bägge redan nu vakanta ordinarie befattningarna, en uppsyningsman- och en förmansbefattning, samt de under innevarande budgetår vakantblivande bägge ordinarie förmansbefattningarna få återbesättas.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda hemställan, får utskottet, i den mån de ej framgå av vad utskottet anför här nedan, hänvisa till motionen.

Utskottet.

I direktiven för 1946 års alkoholistvårdsutredning har statsrådet Mossberg uttalat, att alkoholistanstalten på Svartsjö borde nedläggas. Utskottet har efter ett besök på anstalten kommit till samma uppfattning. En anstalt av denna typ bör icke bibehållas. Mera genomgripande ändringsarbeten inom slottsbyggnaden, däri klientelet förvaras, synas uteslutna med hänsyn till de villkor, som gälla för byggnadens upplåtelse för ändamålet. Av ekonomikalerna är särskilt köket i ett undermåligt skick. Den omständigheten, att frågan om anstaltens bestånd sedan en längre tid varit svävande, har föranlett uppskov med även mycket trängande förbättringsarbeten.

Såsom statsrådet framhållit måste emellertid anstalten beräknas vara i verksamhet även under nästa budgetår. Det genomsnittliga beläggningstalet har beräknats till högst 100 mot för innevarande budgetår beräknade 160, varigenom en icke obetydlig inskränkning i anstaltens personalorganisation möjliggjorts. Personalinskränkningarna avse givetvis i främsta rummet den icke-ordinarie personalen. Men enligt Kungl. Maj:ts förslag skall även antalet ordinarie befattningshavare begränsas genom vakanssättning av fyra tjänster, nämligen en uppsynings- och en förmanstjänst, vilka redan nu äro vakanta, och vidare två förmanstjänster, vilka beräknas bliva lediga.

I motionen II: 215 föreslås, att nämnda fyra ordinarie tjänster skola få återbesättas. Med hänsyn till personalförhållandena vid anstalten finner utskottet detta förslag i och för sig behjärtansvärt såvitt avser de tre förmanstjänsterna; befattningen såsom uppsyningsman synes vid nuvarande och för nästa budgetår beräknad beläggning ej erforderlig. Fråga är dock, om icke anstaltens förestående nedläggande kan anses utgöra hinder för ett bifall till förslaget i nämnda del. Enligt utskottets uppfattning torde det vid ett framtida nedläggande av svartsjöanstalten icke erbjuda större svårigheter att överflytta personalen till fångvårdsanstalterna. Därvid må erinras om den inom fångvården pågående utbyggnaden av systemet med jordbrukskolonier. Framhållas må, att fångvården tillhandahåller arbetskraft för jordbruksdriften och i viss utsträckning även för trädgårdsdriften och att av anstaltens nu tjänstgörande 36 förmän 17 sysselsätts vid sådan drift och

alltså handhåva övervakning av straffångar. Personalen har inför utskottet framhållit, att en förflyttning som innebure inlemmande i fängsvårdens större personalkår skulle ur dess synpunkt vara önskvärd. Med hänsyn härtill och under hänvisning till civila avlöningsreglementets bestämmelser om förflyttningsskyldighet har utskottet funnit hinder icke böra möta mot ett bifall till motionen, såvitt avser förmännen. Därest personalöverflyttning till annat verk äger rum, bör givetvis en motsvarande jämkning av därav berörda verks avlöningsanslag i händelse av behov företagas.

Den jämkning i Kungl. Maj:ts förslag, som utskottet alltså förordar, innebär icke någon ökad utgift under nästa budgetår. Däremot bör ett belopp av 15 300 kronor överföras från anslagsposten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal till anslagsposten avlöningar till ordinarie tjänstemän.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen II: 215

a) godkänna följande avlöningsstat för statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 268 300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 10 700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 95 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 21 800

Summa förslagsanslag kronor 396 000;

b) till *Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 396 000 kronor.

80:o) **Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 65, s. 80 och 81), vilket innebär en minskning av anslaget med 31 400 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 247 800 kronor.

81:o) **Statens vid fängsvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 66, s. 81—83) föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredragande statsrådet förordad avlöningsstat för statens vid fängsvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till Statens vid fängsvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter

anstalter: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 46 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår upptaget till 30 000 kronor.

För nästa budgetår föreslås, att föreståndaren för fångvårdsanstalten i Västervik i dennes egenskap av direktör för den nytillkomna alkoholistanstalten därstädes samt överläkaren vid fångvårdsanstalten i egenskap av rådgivande psykiater vid alkoholistanstalten skola erhålla årliga arvoden av 600 kronor och 1 200 kronor. På grund härav har den nuvarande arvodesposten på 300 kronor uppräknats med 1 800 kronor under den nya benämningen arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t.

Den allmänna löneregleringen har föranlett uppräknings av anslagsposterna avlöningar till ordinarie tjänstemän med 14 000 kronor och avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med 1 200 kronor samt minskning av anslagsposten rörligt tillägg med 1 000 kronor.

Utskottet. Då Kungl. Maj:ts förslag icke föranlett erinran från utskottets sida, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 38 500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 2 100
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 3 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 2 400

Summa förslagsanslag kronor 46 000

b) till *Statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 46 000 kronor.

82:o) **Statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 67, s. 83 och 84), vilket innebär en minskning av anslaget med 2 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: Omkostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 15 800 kronor.

83:o) **Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 68, s. 84—87) föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredra-

gande statsrådet förordad avlöningsstat för statens alkoholistanstalt å Venn-garn, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till Statens alkoholistanstalt å Venn-garn: Avlöningar för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 294 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget till 181 000 kronor.

För nästa budgetår föreslås höjning av anslagsposten avlöningar till ordinarie tjänstemän med 44 200 kronor, varav 1 000 kronor hänföra sig till vissa löneklassuppflyttningar och återstoden till den allmänna löneregleringen.

För beredande av arvodesförhöjning åt anstaltens sekreterare föreslås anslagsposten arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, höjd med 300 kronor.

För avlösare av ekonomister under dessas fritid, anställande av semester-vikarier och tillfällig arbetskraft ävensom för löneklassuppflyttningar före-slås en uppräknig av anslagsposten avlöningar till övrig icke-ordinarie per-sonal med 11 700 kronor. Med hänsyn jämväl till den allmänna löneregleringen har anslagsposten uppräknats med inalles 73 800 kronor.

Anslagsposten rörligt tillägg har sänkts med 5 300 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag har icke föranlett erinran från utskottets sida. Ut-skottet hemställer alltså.

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens alkoholist-anstalt å Venn-garn, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 119 200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t.....	» 7 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 150 800
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	» 16 200

Summa förslagsanslag kronor 294 000;

b) till Statens alkoholistanstalt å Venn-garn: Avlöningar för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 294 000 kronor.

84:o) **Statens alkoholistanstalt å Venn-garn: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 69, s. 87—89), vilket innebär en höjning av anslaget med 13 400 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till Statens alkoholistanstalt å Venn-garn: Omkostnader för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 237 900 kronor.

85:o) **Statens alkoholistanstalt å Haknäs: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 71, s. 90—92) föreslagit riksdagen att dels besluta, att i personalför-teckningen för statens alkoholistanstalt å Haknäs befattningen såsom assistent

av 4:e klass i lönegrad A 12 skall utbytas mot en befattning såsom assistent i lönegrad A 16, dels godkänna av föredragande statsrådet förordad avlöningsstat för anstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till Statens alkoholistanstalt å Haknäs: Avlöningar för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 24 500 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 16 300 kronor.

Innehavaren av förenämnda assistenttjänst är föreståndarinna för anstalten och uppbär i denna egenskap ett årsarvode av 750 kronor, vilket i samband med lönegradsupplyttningen föreslås nedsatt till 400 kronor.

Medelsbehovet under anslaget för nästa budgetår har i övrigt beräknats med hänsyn till viss löneklassupplyttning och den allmänna löneregleringen.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts föreliggande förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) besluta, att i personalförteckningen för statens alkoholistanstalt å Haknäs befattningen såsom assistent av 4:e klass i lönegrad A 12 skall utbytas mot en befattning såsom assistent i lönegrad A 16;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens alkoholistanstalt å Haknäs, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till en ordinarie tjänsteman, <i>förlagsvis</i>	kronor	7 200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t.....	»	2 300
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	13 600
4. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	»	1 400

Summa förslagsanslag kronor 24 500;

c) till *Statens alkoholistanstalt å Haknäs: Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 24 500 kronor.

86:o) **Statens alkoholistanstalt å Haknäs: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 72, s. 93 och 94), vilket innebär en höjning av anslaget med 1 200 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens alkoholistanstalt å Haknäs: Omkostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 20 100 kronor.

87:o) **Bidrag till frälsningsarméns räddningshem.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 73, s. 94), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till frälsningsarméns räddningshem* för budgetåret 1947/48 anvisa ett anslag av 3 000 kronor.

88:o) **Bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 74, s. 94—96) föreslagit riksdagen att till Bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter m. m. för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

Anslaget har för innevarande budgetår upptagits till 100 000 kronor.

Såsom föredragande statsrådet Mossberg framhållit under förevarande punkt bör återhållsamhet tills vidare under pågående alkoholistvårdsutredning iakttagas vid dispositionen av förevarande anslag. Utskottet delar emellertid statsrådets uppfattning att möjligheter med hänsyn till stegringen av beläggningen på anstalterna böra tillskapas för att jämväl under nästa budgetår i viss mån utöka antalet vårdplatser, varvid i första hand anordnandet av inackorderingshem synes böra främjas.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker därför Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter m. m.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

89:o) **Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76, s. 105 och 106), vilket innebär en höjning av anslaget med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 130 000 kronor.

90:o) **Resor vid tvångsinternering av alkoholister. Interneringskostnader i vissa fall.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 77 och 78, s. 106), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1947/48 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Resor vid tvångsinternering av alkoholister* 25 000 kronor;

b) till *Interneringskostnader i vissa fall* 10 000 kronor.

91:o) **Länsnykterhetsnämnderna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 79, s. 106—110) föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredragande statsrådet förordad avlöningsstat för länsnykterhetsnämnderna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till Länsnykterhetsnämnderna: Avlöningar för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 220 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår upptaget till 158 000 kronor.

Den i anslagsposten arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, intagna delposten till årsarvoden till ordförande och vissa andra leda-

möter föreslås höjd från 17 000 kronor till 24 000 kronor för att möjliggöra förbättring av ifrågasvarande arvoden. Då samtidigt en minskning av delposten till dagarvoden till ordförande och andra ledamöter samt suppleanter ansetts möjlig, har anslagsposten allenast uppräknats med 5 000 kronor.

Vid inplaceringen i det nya lönesystemet av ombudsmännen i lönegrad Eo 19 ha dessa, då nämnda lönegrad bortfaller, ansetts böra jämföras med tjänstemän i nuvarande lönegrad Eo 20.

För en tillfällig förstärkning av den personal hos länsnykterhetsnämnderna, som handhar mera kvalificerade arbetsuppgifter föreslås, att anslagsposten avlöningar till icke-ordinarie personal förstärkes med 10 000 kronor. Den allmänna löneregleringen nödvändiggör en ytterligare uppräknings av posten med 50 000 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg föreslås minskad med 3 000 kronor.

Utskottet.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke föranlett någon erinran från utskottets sida, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för länsnykterhetsnämnderna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämde av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor	32 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	»	182 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	6 000

Summa förslagsanslag kronor 220 000;

b) till *Länsnykterhetsnämnderna*: Avlöningar för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 220 000 kronor.

92:o) **Länsnykterhetsnämnderna: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 80, s. 110 och 111), vilket innebär en höjning av anslaget med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsnykterhetsnämnderna*: Omkostnader för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 90 500 kronor.

93:o) **Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 81, s. 112 och 113), vilket innebär en uppräknings av anslaget med 50 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett anslag av 332 000 kronor.

94:o) **Bidrag till övervakning enligt alkoholistlagen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 82, s. 113), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till övervakning enligt alkoholistlagen* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

Överståthållarämbetet och landsstaten.

95:o) **Länsstyrelserna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 211, s. 322—333) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att personalförteckningen för länsstyrelserna må ändras enligt av föredragande statsrådet Mossberg framfört förslag, dels godkänna av denne förordad avlöningsstat för länsstyrelserna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels till Länsstyrelserna: Avlöningar för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 19 500 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 12 115 000 kronor.

För nästa budgetår har anslaget beräknats på följande sätt.

Anslagsposten avlöningar till landshövdingarna påverkas allenast av den allmänna löneregleringen. Posten har uppräknats med 80 000 kronor.

Vid länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län föreslås inrättad en länsassessorstjänst i lönegrad A 27. Vidare föreslås befattningen såsom taxeringsintendent i Gotlands län, för närvarande inplacerad i lönegrad A 27, uppflyttad till den för motsvarande befattningshavare i övriga län gällande lönegrad A 29. Berörda förslag ävensom behovet av medel till täckande av kostnaderna för beräknliga löneklassuppflyttningar medföra, att anslagsposten avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat med utgångspunkt från gällande avlöningssystem höjes med 85 000 kronor. Regleringen av befordringsgången för biträdespersonalen, innebärande tillkomsten av ytterligare 70 befattningar i lönegrad A 4, ävensom den allmänna löneregleringen föranleda en ytterligare höjning av anslagsposten med tillhoppa 2 760 000 kronor.

Anslagsposten avlöningar till tjänstemän å övergångsstat har med hänsyn till löneregleringen höjts med 105 000 kronor.

Den under anslagsposten arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, upptagna delposten till ersättning till sakkunniga för biträde vid utredningar m. m. har nedräknats med 10 000 kronor.

Vidkommande anslagsposten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal föreslås arvodestjänster såsom biträdande arbetsledare på länsstyrelsernas folkbokföringsavdelningar överförda till extra ordinarie stat med placering såsom kansliskrivare i lönegrad Eo 11. Vidare har en viss höjning ansetts böra vidtagas parallellt med den allmänna löneregleringen beträffande de arvoden, vilka enligt av Kungl. Maj:t fastställd plan utgå till kontrollanter för omsättningskattkontroll samt till vissa taxeringsinspektörer. Närmare bestämmelser härom ha ansetts böra få meddelas av Kungl. Maj:t.

Erinras må, att sistnämnda anslagspost under ett flertal år beräknats i underkant och därför måst överskridas med betydande belopp. Med beaktande av den beräknade medelsåtgången för innevarande budgetår och därav, att visst belopp bör anslås för nytillkommande personal för de ordinära uppgif-

terna, skulle en uppräknig av posten med 1 185 000 kronor vara erforderlig. Å andra sidan räknas med besparingar på inalles 750 000 kronor i anledning av förenämnda förslag beträffande vissa biträdande arbetsledare ävensom den allmänna omsättningsskattens och krigskonjunkturskattens slopande. Regleringen av befordringsgången för biträdes- och amanuenspersonal (länsnotarier, länsbokhållare) ävensom den allmänna löneregleringen föranleda emellertid en ytterligare höjning. Posten föreslås uppräknad med 4 585 000 kronor. Då även framgent ovissa faktorer komma att föreligga vid anslagsberäkningen, föreslås att posten från och med nästa budgetår betecknas förslagsvis.

Kostnaderna för dyrtidstillägg, kristillägg och provisoriskt lönetillägg till landshövdingar, avlönade enligt äldre bestämmelser, vilka kostnader bestridas från de under femte huvudtiteln upptagna särskilda anslagen för sådana tillägg, föreslås redovisade under en för ändamålet särskilt uppförd, förslagsvis betecknad anslagspost under förevarande anslag. Anslagsposten föreslås benämnd Tilläggsförmåner till befattningshavare å äldre stat.

Anslagsposten till rörligt tillägg har nedräknats med 225 000 kronor.

Utskottet.

Med hänsyn till länsstyrelseorganisationens omfattning och de övriga skäl, vilka försvåra en förhandsberäkning av medelsåtgången under anslagsposten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, i Kungl. Maj:ts förslag beräknad till 10 000 000 kronor, har utskottet icke velat motsätta sig, att densamma från och med nästa budgetår betecknas förslagsvis i likhet med motsvarande post i exempelvis tullverkets avlöningsstat. Då Kungl. Maj:ts förslag ej heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) medgiva, att personalförteckningen för länsstyrelserna må ändras enligt i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 3 januari 1947 framförda förslag,

b) godkänna följande avlöningsstat för länsstyrelserna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till landshövdingarna, <i>förslagsvis</i>	kronor	580 000
2. Avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	»	7 360 000
3. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	»	310 000
4. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämde av Kungl. Maj:t:		
a. Ersättning till sakkunniga för biträde vid utredningar m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	10 000
b. Ersättning till militärassistenter, <i>förslagsvis</i>	»	70 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	10 000 000

6. Särskilda löneförmåner till ordinarie tjänstemän (representationsbidrag till landshövdingarna), <i>förslagsvis</i>	kronor	90 000
7. Tilläggförmåner till befattningshavare å äldre stat, <i>förslagsvis</i>	»	5 000
8. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	1 075 000
Summa förslagsanslag		kronor 19 500 000

c) till *Länsstyrelserna: Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 19 500 000 kronor.

96:o) **Länsstyrelserna: Sjukvård m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 212, s. 333), vilket innebär uppräknig av anslaget med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Sjukvård m. m.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 60 000 kronor.

97:o) **Länsstyrelserna: Reseersättningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 213, s. 333 och 334) föreslagit riksdagen att till *Länsstyrelserna: Reseersättningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 275 000 kronor.

Förslaget innebär oförändrad medelsanvisning. Från och med nästa budgetår föreslås årligen återkommande studiekonferenser för landsstatstjänstemän skola anordnas i Stockholm under ledning av departementets landsstatsbyrå. Kostnaderna för en sådan konferens skulle — bortsett från ett mindre belopp till lokalhyra och föreläsararvoden, vilket föreslås utgå från expensanslaget — begränsa sig till ersättningar till tjänstemännen för resor till och från huvudstaden samt för traktamenten under vistelsen i Stockholm och uppskattas till sammanlagt 5 500 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Reseersättningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 275 000 kronor.

98:o) **Länsstyrelserna: Expenser.** Kungl. Maj:t har (punkt 214, s. 334 och 335) föreslagit riksdagen att till *Länsstyrelserna: Expenser* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 2 600 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 2 200 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär att tjänstebilar skulle tillhandahållas åt länsstyrelserna. Kostnaden härför uppskattas till (24 × 12 000) 288 000 kronor, med vilket belopp anslaget ansetts böra uppräknas. Beträffande de löpande kostnaderna framhålles, att frågan om och på vad sätt chaufför skall ställas till länsstyrelsernas disposition borde få lösas efter omständigheterna i de särskilda fallen. Det förutsattes emellertid att i allmänhet en expeditionsvakt eller värmeledningsskötare skall kunna fungera såsom chaufför.

Från anslaget föreslås vidare skola bestridas kostnader för lokalhyra och arvoden till föreläsare vid de i närmast föregående punkt omförmälda studiekonferenserna för landsstatstjänstemän. Någon höjning av anslaget påkallas icke av denna anledning.

Med hänsyn till belastningen å anslaget föreslås detsamma uppräknat med ytterligare 112 000 kronor.

Utskottet.

Beträffande de tjänstebilar, för vilkas anskaffande Kungl. Maj:t beräknat medel under förevarande anslag, har föredragande statsrådet anfört bland annat, att med hänsyn till den representativa ställning, som landshövdingen uppenbarligen intager i länet, bilen bör av honom få disponeras i friare former än som är vanligt i fråga om tjänstebilar. Av övriga tjänstemän vid länsstyrelsen borde bilen få nyttjas efter landshövdingens bestämmande.

Inom utskottet har uttalats viss tvekan om icke landshövding på motsvarande sätt som beskickningschef inom utrikesförvaltningen hellre borde tillerkännas ersättning för hållande av automobil. Kungl. Maj:ts förslag är emellertid ägnat att tillgodose behovet av tjänstebil för även andra befattningshavare vid länsstyrelsen än landshövdingen, vilket är av särskild vikt under tid, då denne icke utövar sitt ämbete. Med hänsyn härtill tillstyrker utskottet förslaget men önskar i anslutning därtill framhålla, att dess genomförande icke bör föranleda inskränkning i landshövdingens rätt att erhålla reseersättning vid tjänsteresor i egen bil. Beträffande de löpande kostnaderna bör såsom statsrådet antytt aktsamhet iakttagas i fråga om det sätt, varpå chaufför ställes till länsstyrelsernas förfogande.

Då anslagsberäkningen ej heller i övrigt givit anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Expenser* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 2 600 000 kronor.

99:o) **Länsstyrelserna: Publikationstryck.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 215, s. 335), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Publikationstryck* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 120 000 kronor.

100:o) **Landsfogdarna m. fl.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 216, s. 336—339) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att i personalförteckningen för landsfogdarna m. fl. må med uteslutande av befattningen såsom landsfogde i lönegraden A 28 upptagas ytterligare en landsfogdetjänst i lönegraden A 29, dels godkänna av föredragande statsrådet Mossberg förordad avlöningsstat för landsfogdarna m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till Landsfogdarna m. fl.: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 652 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 406 500 kronor.

Den föreslagna lönegradsuppflyttningen avser landsfogdetjänsten i Visby. För nästa budgetår föreslås anslagsposten till avlöningar till ordinarie

tjänstemän uppräknad med 160 000 kronor, varav 140 000 kronor på grund av den allmänna löneregleringen.

Anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal föreslås höjd med 99 600 kronor på grund av regleringen av befordringsgången för landsfogde-assistenterna och den allmänna löneregleringen. Alltså har i likhet med förra året under denna post medel beräknats för, bland annat, anställande av tre extra landsfogdeassistenter och två landsfogdeaspiranter. Beträffande dessa tjänster uttalade förra årets riksdag, att då deras inrättande tills vidare finge betraktas såsom ett försök, det sammanlagda antalet borde begränsas till fem. Kungl. Maj:ts förslag innebär härutinnan, att ökning av antalet skall kunna medgivas av Kungl. Maj:t, därest så skulle finnas erforderligt.

Anslagsposten rörligt tillägg föreslås nedräknad med 14 100 kronor.

Vad angår frågan om maximering av antalet extra landsfogdeassistenter och landsfogdeaspiranter har av de meddelanden som lämnats utskottet framgått, att dess bibehållande under nästa budgetår icke skulle medgiva önskvärd smidighet i fråga om personalens disposition och med hänsyn härtill vara ägnad att försvåra rekryteringen. Utskottet biträder därför Kungl. Maj:ts förslag men anser likväl en viss begränsning böra bibehållas av möjligheten att utan riksdagens hörande utöka den ifrågavarande personalen. Av denna anledning förordar utskottet, att anslagsposten avlöningar till icke-ordinarie personal, som för närvarande betecknas förslagsvis, från och med nästa budgetår upptages såsom en obetecknad post. Denna förändring kan i och för sig antagas medföra behov av viss uppräkning, men utskottet har dock icke ansett sig böra föreslå jämkning av anslagspostens belopp. Nästa budgetår får därför betraktas som en övergångstid, under vilken möjligheten att vid en senare tidpunkt inhämta riksdagens bemyndigande att överskrida posten bör tagas i betraktande, därest ett oundgängligt behov av medelförstärkning skulle uppkomma.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag i övrigt får utskottet, under åberopande av vad sålunda anförts, hemställa,

att riksdagen må

a) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag medgiva, att i personalförteckningen för landsfogdarna m. fl. må med uteslutande av befattningen såsom landsfogde i lönegraden A 28 upptagas ytterligare en landsfogdetjänst i lönegraden A 29,

b) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag godkänna följande avlöningsstat för landsfogdarna m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	390 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	»	225 100
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	36 900
<u>Summa förslagsanslag</u>		kronor 652 000;

c) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag till *Landsfogdarna m. fl.: Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 652 000 kronor.

101:o) **Landsfogdarna m. fl.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 217, s. 339), vilket innebär en ökning av anslaget med 6 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsfogdarna m. fl.: Omkostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 96 000 kronor.

102:o) **Häradsskrivarna m. fl.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 218, s. 340 och 341) föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredragande statsrådet Mossberg förordad avlöningsstat för häradsskrivarna m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till Häradsskrivarna m. fl.: Avlöningar för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 6 620 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 4 332 000 kronor.

Beträffande tillämpningen av den för biträden i allmänhet föreslagna befordringsgången framhåller föredragande statsrådet, att, då den nya häradsskrivarorganisationen vid ingången av budgetåret 1947/48 varit i kraft endast ett år, häradsskrivarkontorens biträden allenast i mindre utsträckning torde få nytta av de förbättrade befordringsreglerna, såframt icke tillgodoräkning medgives av tidigare tjänstgöring å häradsskrivarkontor eller kronouppbörds-kontor i stad. På Kungl. Maj:t förutsättes få ankomma att i sinom tid träffa avgörande i frågan. I avvaktan härpå föreslås icke nu upptagande på personalförteckningen av ordinarie tjänster i 4 lönegraden.

I överensstämmelse med vad som föreslagits beträffande länsstyrelsernas avlöningsanslag har under förevarande anslag ansetts böra uppföras en anslagspost till tilläggsförmåner åt befattningshavare å äldre stat. Från posten, vilken föreslås skola upptagas förslagsvis, skola bestridas kostnaderna för sådana förmåner åt häradsskrivare å oreglerad avlöningsstat.

Vad angår anslagsberäkningen förordas, att anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän minskas med *dels* 18 000 kronor, avseende under budgetåret 1946/47 utbetalad övergångslön till häradsskrivarna (övergång från förskotts- till efterskottsbetalning), *dels* 20 000 kronor på grund av minskning av antalet befattningshavare å övergångsstat, *dels ock* 5 000 kronor i anledning av automatiskt inträffande nedgång av ersättningen till häradsskrivarna för mistade sportler. Äv den allmänna löneregleringen påkallas en ökning med 942 000 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal har i anledning av den allmänna löneregleringen ökats med 1 506 000 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg har nedräknats med 122 000 kronor.

Utskottet.

Utskottet finner icke anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer därför,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för häradsskrivarna m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 2 595 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 3 650 000
3. Tilläggförmåner åt befattningshavare å äldre stat, <i>förslagsvis</i>	» 5 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 370 000

Summa förslagsanslag kronor 6 620 000;

b) till *Häradsskrivarna m. fl.*: *Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 6 620 000 kronor.

103:o) **Häradsskrivarna m. fl.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 219, s. 342), vilket innebär en minskning av anslaget med 52 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Häradsskrivarna m. fl.*: *Omkostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 738 000 kronor.

104:o) **Landsfiskalerna m. fl.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 220, s. 342—344) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att i gällande personalförteckning för landsfiskalerna m. fl. må med uteslutande av en landsfiskal i lönegraden A 22 upptagas ytterligare en landsfiskalsbefattning i lönegraden A 23, dels godkänna av föredragande statsrådet Mossberg förordad avlöningsstat för landsfiskalerna m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till Landsfiskalerna m. fl.: *Avlöningar* för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 9 830 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 6 460 000 kronor.

Införlivande av Nynäshamns stad i polis- och åklagarhänseende med Sorunda landsfiskalsdistrikt har ansetts böra medföra uppflyttning av landsfiskalsbefattningen i nämnda distrikt från lönegraden A 22 till lönegraden A 23.

I överensstämmelse med vad som anförts beträffande häradsskrivarnas biträden i viss fråga om tillgodoräkning har föredragande statsrådet icke ansett sig nu kunna taga ställning till den motsvarande fråga, som föreligger beträffande landsfiskalernas biträden. Jämväl denna fråga anses böra senare prövas av Kungl. Maj:t. Några nya ordinarie kontorsbiträdesbefattningar i 4 lönegraden föreslås icke skola upptagas i personalförteckningen.

Under förevarande anslag föreslås från och med nästa budgetår skola

upptagas en förslagsvis betecknad post till tilläggsförmåner åt befattningshavare på äldre stat, avsedd för dyrtidstillägg m. m. åt landsfiskal på oreglerad stat.

Anslagsposten avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat har uppräknats i anledning av den allmänna löne regleringen med 1 909 700 kronor. Anslagsposten avlöningar till icke-ordinarie personal har höjts med 1 728 000 kronor, varav på regleringen av befordringsgången för biträdespersonalen belöper 70 000 kronor och på den allmänna löne regleringen 1 590 000 kronor. Anslagsposten till rörligt tillägg har nedräknats med 270 700 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att i gällande personalförteckning för landsfiskalerna m. fl. må med uteslutande av en landsfiskal i lönegraden A 22 upptagas ytterligare en landsfiskalsbefattning i lönegraden A 23,

b) godkänna följande avlöningsstat för landsfiskalerna m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 5 260 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal.....	» 3 860 000
3. Arvoden till landsfiskalselever m. fl.....	» 178 000
4. Tilläggsförmåner åt befattningshavare å äldre stat, <i>förslagsvis</i>	» 3 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 546 300
	<hr/>
	Summa kronor 9 847 300

Särskilda uppbördsmedel:

Ersättning från Trollhättans, Karlskoga och

Askersunds städer..... kronor 17 300

Summa förslagsanslag kronor 9 830 000;

c) till *Landsfiskalerna m. fl.*: *Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 9 830 000 kronor.

105:o) **Landsfiskalerna m. fl.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 221, s. 345 och 346), vilket innebär en av belastningen betingad uppräknning av anslaget med 269 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsfiskalerna m. fl.*: *Omkostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 2 063 000 kronor.

106:o) **Resestipendier åt åklagare.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 222, s. 346), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Resestipendier åt åklagare* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 kronor.

Polisväsendet.

107:o) **Statspolisintendenten m. fl.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 223, s. 347—350) föreslagit riksdagen att dels fastställa av föredragande statsrådet Mossberg förordad avlöningsstat för statspolisintendenten m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till Statspolisintendenten m. fl.: Avlöningar för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 116 000 kronor.

I gällande riksstat är anslaget upptaget med 66 300 kronor.

Anslagsposten till avlöning till statspolisintendenten samt kostnader för hans pensionering har med hänsyn till inträffande löneklassuppflyttning m. m. uppräknats med 2 500 kronor. Posten arvode, bestämt av Kungl. Maj:t, vilken avses disponerad för avlöande av en statspolisassistent, har bland annat med anledning av den allmänna löneregleringen uppräknats med 3 100 kronor.

Under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har räknats med ytterligare 5 extra biträdestjänster, placerade med ett kontorsbiträde vid statspolisens ordningsavdelning i Stockholm och 4 skrivbiträden vid avdelningarna i Eskilstuna, Karlskrona, Västerås och Östersund. Vidare har föreslagits uppflyttning av den å intendentens expedition placerade kontorsbiträdesbefattningen från lönegrad Ex 4 till lönegrad Eo 7. Befordringsgången för biträdespersonal föranleder en uppräknning av anslagsposten med 800 kronor och den allmänna löneregleringen medför höjning med 30 000 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg har höjts med 100 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statspolisintendenten m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till statspolisintendenten samt kostnader för hans pensionering, <i>förslagsvis</i>	kronor	23 500
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	11 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	76 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	4 500

Summa förslagsanslag kronor 116 000

b) till *Statspolisintendenten m. fl.: Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 116 000 kronor.

108:o) **Statspolisorganisationen: Inköp av motorfordon m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 224, s. 350—353) föreslagit riksdagen att till Statspolisorganisationen: Inköp av motorfordon m. m. för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 237 500 kronor, därav 225 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

För innevarande budgetår har för samma ändamål anvisats 154 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att statspolisens bilpark under nästa budgetår skulle ökas med fem fordon och att motorcyklarnas antal skulle minskas i motsvarande omfattning. Vidare skulle utbyte ske av bilar med en körsträcka av 11 400 mil och därutöver. Medelsbehovet för inköp av motorfordon har på grund härav uppskattats till 225 000 kronor.

För inköp av ridhästar har beräknats oförändrat belopp, 12 000 kronor, och för inköp av polishundar 500 kronor.

Å förevarande anslag förefintlig reservation, som den 1 juli 1946 utgjorde omkring 99 000 kronor, har ansetts böra tagas i anspråk i huvudsak för sådan förnyelse av bilbeståndet, som hittills måst eftersättas.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Inköp av motorfordon m. m.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 237 500 kronor, därav 225 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

109:o) **Statspolisorganisationen: Underhålls-, drift- och expeditjonskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 225, s. 353—356), vilket innebär en ökning av anslaget med 21 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Underhålls-, drift- och expeditjonskostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 536 000 kronor, därav 218 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

110:o) **Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten.** Kungl. Maj:t har (punkt 226, s. 356—368) föreslagit riksdagen att till Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 3 400 000 kronor.

För innevarande budgetår är anslaget upptaget till 3 275 000 kronor.

I fråga om ordningsstatspolisen har för nästa budgetår räknats med en utökning av avdelningen i Karlskrona med två konstaplar. Förslaget medför en ökning av den för avlöning åt ordningsstatspolisen avsedda posten med 12 600 kronor. Av vissa polisdistrikt beslutade löneredringar jämte andra automatiskt inträffande förändringar medföra dessutom under nästa budgetår en nettoökning av utgifterna å 28 600 kronor. Med hänsyn till belastningen har ytterligare uppräknning skett med 48 800 kronor.

Under posten till avlöning åt kriminalstatspolisen har räknats med en minskning av löneutgifterna å 1 500 kronor i anledning av föreslagna överflyttningar av vissa tjänster mellan olika orter. Posten har dessutom upp-

räknats med 23 300 kronor för automatiska utgiftsstegringar och med 8 200 kronor i anledning av belastningen.

För bidrag till pensionering av ordningsstatspolisen har ökning beräknats med dels 5 000 kronor för pensionering av de två nya konstaplarna i Karlskrona, dels 4 400 kronor för automatiska utgiftsstegringar, dels ock 5 600 kronor med hänsyn till belastningen.

Posten till pensionering av kriminalstatspolisen har undergått minskning med 1 100 kronor i anledning av det ovanberörda överförandet av vissa tjänster. Å andra sidan har posten ansetts böra ökas dels med 3 700 kronor för automatiska utgiftsförändringar, dels ock med 1 400 kronor i anseende till belastningen.

Vad angår kostnaderna för expeditiionslokaler och telefon har föreslagits att rätt till fri bostadstelefon bör tillkomma sådan konstapel vid ordningsstatspolisen, vilken tjänstgör såsom hundförare. Ifrågasvarande post har uppräknats med 5 000 kronor.

Enligt de principer, som godkänts av statsmakterna, skall mot automobilskattemedlen avräknas kostnaden för den i anledning av automobilbesiktningsväsendets omläggning från och med den 1 januari 1937 utökade ordningsstatspolisen, i den mån denna kostnad överstiger nettoinkomsten av besiktningsväsendet. Då kostnaden för nämnda utökning av ordningsstatspolisen uppgår till omkring 430 000 kronor och nettoinkomsten av besiktningsväsendet för nästa budgetår beräknas uppgå till högre belopp, har icke någon del av anslaget ansetts böra avräknas mot automobilskattemedlen.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 3 400 000 kronor.

111:o) **Statspolisorganisationen: Polisradioväsendet.** Kungl. Maj:t har (punkt 227, s. 368—371) föreslagit riksdagen att till Statspolisorganisationen: Polisradioväsendet för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 59 000 kronor.

För innevarande budgetår har anvisats 40 000 kronor för ändamålet. Reservationen, vilken uppkommit väsentligen på grund av nu ej längre föreliggande leveranssvårigheter och vilken vid ingången av nu löpande budgetår utgjorde 140 900 kronor, beräknas bliva förbrukad under budgetåret för utbetalande av beviljade statsbidrag till vissa städer samt för anskaffande av rörliga radioanläggningar vid statspolisen.

För nästa budgetår har räknats med anskaffande för en kostnad av 30 000 kronor av en radioanläggning för poliskåren i Boden, vilken är avsedd att bestridas helt med statliga medel. Vidare har beräknats statsbidrag till anskaffande av radioanläggningar i fem städer för en sammanlagd kostnad av 43 125 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Polisradioväsendet* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 59 000 kronor.

112:o) **Poliskåren i Boden: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 228, s. 371—375) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att personalförteckningen för poliskåren i Boden må ändras i enlighet med av föredragande statsrådet Mossberg framlagt förslag, dels godkänna av statsrådet förordad avlöningsstat för samma poliskår, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till Poliskåren i Boden: Avlöningar för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 282 400 kronor.

I gällande riksstat är anslaget uppfört med ett belopp av 172 600 kronor.

För nästa budgetår har beträffande de ordinarie tjänstemännen föreslagits dels inrättande av en ny kriminalkonstapelstjänst med placering i lönegrad A 12 dels ock uppflyttande av hästskötarbefattningen från lönegraden A 5 till A 6. På grund av dessa förslag har anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän ökats med 4 700 kronor. I anledning av den föreslagna nya befordringsgången för biträdespersonal avses innehavaren av en i personalförteckningen upptagen skrivbiträdestjänst i lönegraden A 2 erhålla anställning såsom extra ordinarie kontorsbiträde i 4 lönegraden. Lön för biträdet har därför beräknats under anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal. Å ordinarieposten föranledes härav en minskning av medelsbehovet med cirka 2 600 kronor. På grund av den allmänna löne regleringen har vidare posten uppräknats med 95 500 kronor.

Vad angår anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal har föreslagits en ökning av den icke-ordinarie polisstyrkan med en man, placerad i lönegrad Ex 7, från och med den 1 oktober 1947. På grund härav bör anslagsposten — med utgångspunkt från nuvarande löner — uppräknas med 2 300 kronor. Såsom förut anförts skulle under förevarande anslagspost medel beräknas för ett extra ordinarie kontorsbiträde. Härför erfordras enligt gällande löneplan ett belopp av 3 100 kronor. Slutligen föranleder den allmänna löne regleringen ett ökat medelsbehov av 18 200 kronor.

I detta sammanhang har i statsrådsprotokollet anmälts, att Kungl. Maj:t genom beslut i särskilda fall medgivit, att extra konstapel vid poliskåren i Boden finge under ledighet för genomgång av konstapelsklassen vid statens polisskola uppbära visst arvode per månad samt därjämte komma i åtnjutande av resekostnads- och traktamentsersättning. Kostnaderna härför ha bestritts från femte huvudtitelns anslag till extra utgifter. Ersättningarna skulle i framtiden, därest riksdagen icke framställer erinran däremot, utgå från poliskårens anslag.

För rörligt tillägg beräknas ett med 4 100 kronor minskat belopp.

Under särskilda uppbördsmedel har såsom ersättning från Bodens stad

räknats med ett belopp av 43 300 kronor, vilket innebär en höjning med 7 300 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag har icke föranlett erinran från utskottets sida. Utskottet får alltså hemställa, Utskottet.

att riksdagen må

a) medgiva, att personalförteckningen för poliskåren i Boden må ändras i enlighet med vad som föreslagits i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 3 januari 1947;

b) godkänna följande avlöningsstat för poliskåren i Boden, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 263 100
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	» 44 200
3. Rörligt tillägg, förslagsvis	» 18 400
	Summa kronor 325 700

Särskilda uppbördsmedel:

Ersättning från Bodens stad	kronor 43 300
	Summa förslagsanslag kronor 282 400;

c) till *Poliskåren i Boden: Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 282 400 kronor.

113:o) **Poliskåren i Boden: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 229, s. 375—377), vilket innebär en höjning av anslaget med 6 900 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Poliskåren i Boden: Omkostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 36 400 kronor.

114:o) **Bidrag till reservpolisorganisationen m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 230, s. 377 och 378), vilket innebär att anslaget upptages med oförändrat belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till reservpolisorganisationen m. m.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 350 000 kronor.

115:o) **Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 231, s. 379) föreslagit riksdagen att till Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m. för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 3 400 000 kronor.

Anslaget, som för innevarande budgetår är upptaget med ett belopp av 3 000 000 kronor, har under de tre senaste budgetåren företett en fortskri-

dande stegring av belastningen, sammanhängande med ökad ordinariesättning av fjärdingsmannatjänster samt med det förhållandet, att under de senare åren den allmänna lönenivån för landsbygdens poliskårer har höjts.

För nästa budgetår har anslaget ansetts böra bringas i större överensstämmelse med belastningen.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att riksdagen må till *Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 3 400 000 kronor.

116:o) **Statens polisskola: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 232, s. 379—384) föreslagit riksdagen att dels medgiva att i personalförteckningen för statens polisskola må uppföras en befattning såsom kontorsbiträde i lönegraden A 4, dels godkänna av föredragande statsrådet Mossberg förordad avlöningsstat för statens polisskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till Statens polisskola: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 185 000 kronor.

För innevarande budgetår är ifrågavarande anslag upptaget till 162 500 kronor.

Anslagsposten till avlöning till en ordinarie tjänsteman, som är avsedd till skolans rektor, har med hänsyn till den allmänna löne regleringen föreslagits höjd med 4 300 kronor. För ett extra ordinarie kontorsbiträde har — i enlighet med de av riksdagen godtagna reglerna för befordringsgången inom biträdeskåren — föreslagits inrättande av en ordinarie kontorsbiträdestjänst. Avlöningen till den ifrågavarande befattningshavaren kommer dock även i fortsättningen att bestridas från anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal.

Beträffande anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, har föreslagits en höjning med 200 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har med utgångspunkt från nuvarande löner beräknats höjd med 700 kronor för löneklassuppflyttningar, 800 kronor för övertidsersättning och extra skrivhjälp samt 400 kronor för uppflyttning — i anledning av regleringen av biträdenas befordringsgång — av ett extra skrivbiträde till lönegrad Eo 4. På grund av den allmänna löne regleringen erfordras en ytterligare höjning med 18 000 kronor.

För rörligt tillägg har räknats med ett med 1 900 kronor minskat belopp.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att i personalförteckningen för statens polisskola må uppföras en befattning såsom kontorsbiträde i lönegraden A 4,

b) godkänna följande avlöningsstat för statens polisskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till en ordinarie tjänsteman, förslagsvis	kronor	18 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	111 700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal...	»	51 200
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	4 100

Summa förslagsanslag kronor 185 000;

c) till *Statens polisskola: Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 185 000 kronor.

117:o) **Statens polisskola: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 233, s. 384—387), vilket innebär en höjning av anslaget med 4 300 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens polisskola: Omkostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 61 300 kronor.

118:o) **Statens kriminaltekniska anstalt: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 234, s. 387—397) föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredragande statsrådet Mossberg förordade ändringar beträffande personalförteckningen för statens kriminaltekniska anstalt, dels godkänna av statsrådet förordad avlöningsstat för anstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48, dels ock till Statens kriminaltekniska anstalt: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 348 100 kronor.

Ifrågarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 269 100 kronor.

Med avseende å anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän har för nästa budgetår föreslagits, att föreståndarbefattningen uppflyttas från lönegrad C 6 till C 7. Beträffande förste kriminalassistenter och kriminalassistenter, vilka hittills varit avlönade med arvode, har föreslagits att de från och med nästa budgetår överföras på löneplan såsom ordinarie tjänstemän. Förste kriminalassistent har ansetts böra hänföras till 21 lönegraden och kriminalassistent till 17 lönegraden. Då vidare ytterligare en kriminalassistenttjänst ansetts böra inrättas skulle enligt förslaget i personalförteckningen uppföras fyra förste kriminalassistenter i lönegraden A 21 och fem kriminalassistenter i lönegraden A 17. Den nytillkommande assistenten har dock under nästa budgetår såsom provtjänstgörande ansetts böra avlönas medelst arvode. Enligt förslaget skulle vidare en ordinarie kanslibiträdetsjänst ändras till kansliskrivarebefattning i lönegraden Eo 11.

Den av 1944 års personalutredning föreslagna befordringsgången för bi-

träden föranleder uppförande i personalförteckningen av en tjänst såsom kontorsbiträde i lönegraden A 4.

Utgående från nuvarande löner skulle på grund av förslagen om föreståndartjänstens uppflyttning i lönegrad och assistentbefattningarnas ordinarie-sättning ordinarieposten höjas med 52 300 kronor. På grund av kanslibiträdets tjänstens ändring till extra ordinarie kansliskrivartjänst kan ett belopp av 3 800 kronor avräknas å posten. På grund av den allmänna löneregleringen har en uppräknig av anslagsposten med 43 000 kronor ansetts erforderlig.

Under anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, har beräknats medel för inrättande av en befattning som biträdande byråingenjör med ett årsarvode av 8 400 kronor. Arvodet till fotografbiträdet har ansetts böra höjas från 1 800 kronor till 2 160 kronor. I anslutning till den allmänna löneregleringen ha vissa arvoden ansetts böra uppräknas. Å andra sidan har överförandet av kriminalassistenterna till ordinarie stat ävensom överförande till icke-ordinarieposten av avlöningarna till vissa biträden, som i anledning av den allmänna beföringsgången komma att lönegradsplaceras, föranlett en betydande minskning av medelsbehovet under anslagsposten, vilken beräknats till 83 200 kronor lägre än för innevarande budgetår.

Under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har medel för nästa budgetår beräknats för en extra ordinarie kansliskrivare. Här för har med nuvarande löner avsetts ett belopp av 4 000 kronor. För godsregistret och kansliet ha två nya biträdestjänster ansetts böra inrättas. Höjning har vidare beräknats av ersättningen till ett expeditionsvaktbiträde med 840 kronor och för övertidsersättning och extra skrivhjälp med 960 kronor. I anledning av den föreslagna regleringen av beföringsgången för biträden har till anslagsposten ansetts böra överföras kostnaden för avlöning av sex kontorsbiträden, som efter inplaceringen i lönegrad beräknats till sammanlagt 15 800 kronor. Den allmänna löneregleringen medför en höjning med 40 800 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg har uppräknats med 2 700 kronor.

Utskottet.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att i personalförteckningen för statens kriminaltekniska anstalt må upptagas en föreståndare i lönegraden C 7 i stället för en föreståndare i lönegraden C 6, fyra förste kriminalassistenter i lönegraden A 21, fem kriminalassistenter i lönegraden A 17 samt ytterligare ett kontorsbiträde i lönegraden A 4,

b) godkänna följande avlöningsstat för statens kriminaltekniska anstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 139 200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 78 700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 115 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 15 200
<hr/>	
Summa förslagsanslag kronor 348 100;	

c) till *Statens kriminaltekniska anstalt*: *Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 348 100 kronor.

119:o) **Statens kriminaltekniska anstalt: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 235, s. 398—402) föreslagit riksdagen att till *Statens kriminaltekniska anstalt*: *Omkostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 259 000 kronor.

I gällande riksstat är anslaget upptaget till 250 500 kronor.

För nästa budgetår har föreslagits att resa, som tjänsteman vid anstalten företager för avläggande av vittnesmål inför domstol i anledning av förut å tjänstens vägnar verkställd utredning, må betraktas såsom tjänsteresa. Av domstol utdömd vittnesersättning skulle i sådant fall inlevereras till anstalten och tagas till uppbörd å omkostnadsanslaget. Någon uppräkningspost av anslagsposten till reseersättningar erfordras icke med anledning härav.

Under anslagsposten till expenser har föreslagits ökning dels med 10 000 kronor för fortsatt försöksverksamhet med teleprinteranläggning, dels ock med 5 000 kronor med hänsyn till belastningen under budgetåret 1945/46.

För ersättning för försålda passformulär m. m. har under rubriken *Särskilda uppbördsmedel* beräknats ökning med 6 500 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statens kriminaltekniska anstalt*: *Omkostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 259 000 kronor.

120:o) **Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 236, s. 403—405) föreslagit riksdagen att till *Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande budgetår anvisat ett förslagsanslag av 125 000 kronor.

Den för gottgörelse till Stockholms stad för vissa pensioner avsedda posten har för nästa budgetår ansetts böra uppräknas med 4 000 kronor.

Statens bidrag till vissa städer för kostnader för gränskontrollen har för nästa budgetår beräknats enligt samma kvoter som tidigare. På grund av utvidgningen av resandeströmmen beräknas dock kostnaderna för Stockholm till ökat belopp, vilket föranleder höjning av bidraget till staden med 31 050 kronor. För Malmös vidkommande har passgranskningen å färjan till Köpenhamn ansetts böra helt bestridas av staten. Dessa kostnader ha beräknats till 37 840 kronor.

I anledning av den icke förutsedda ökningen av resandeströmmen under åren 1945 och 1946 kan det befinnas skäligt att i vissa fall utbetala bidrag utöver de förut fastställda maximibeloppen. Under förutsättning att riksdagen icke framställer erinran mot att så sker, har förevarande anslag ansetts böra tagas i anspråk för bestridande av sådana kostnader.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

121:o) **Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m. Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet. Poliskollegierna. Ersättning för skada vid biträde åt ordningsmakten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 237—240, s. 405—407), vilka innebära, att anslagen för ifrågavarande ändamål upptagas med oförändrade belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1947/48 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m.* 200 000 kronor;

b) till *Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet* 900 000 kronor, därav 100 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen;

c) till *Poliskollegierna* 2 000 kronor;

d) till *Ersättning för skada vid biträde åt ordningsmakten* 1 000 kronor.

122:o) **Kostnader för särskild polisverksamhet för hindrande och uppdragande av spioneri m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 241, s. 407—411) föreslagit riksdagen att till Kostnader för särskild polisverksamhet för hindrande och uppdragande av spioneri m. m. för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 1 500 000 kronor.

För innevarande budgetår är för ändamålet anvisat samma belopp.

Vad angår utgifterna för spaningsverksamheten innebär Kungl.

Maj:ts förslag att maximibeloppet för ersättningen till den biträdande kriminalpolisintendenten i anledning av den allmänna löneregleringen höjes från 18 000 till 19 000 kronor och att ett belopp av 2 000 kronor anvisas för arvode åt vikarie för denne. Vidare föreslås förstärkning av personalen med två kriminalkonstaplar. Detta förslag skulle draga en kostnad av 19 000 kronor. Slutligen beräknas ett belopp av 11 000 kronor för anskaffande av ytterligare en personautomobil. För sistnämnda ändamål är för innevarande budgetår avsett ett belopp av 56 000 kronor.

En minskning av anslaget med sammanlagt 32 500 kronor föranledes vidare därav, att medel för inköp av inventarier och velocipeder icke erfordras för nästa budgetår.

Förslaget om ändrad befordringsgång för biträdespersonalen berör även förevarande anslag. De uppgifter, som ankomma på ifrågavarande organisation, kunna visserligen komma att till sin omfattning växla. I den mån organisationen skulle kunna framdeles begränsas, finnes emellertid möjlighet att överföra biträdespersonalen till andra statliga verk och institutioner. På grund härav föreslås, att de arvodesavlönade biträdena överföras på löneplan och befordras enligt det nya befordringssystemet, dock att tills vidare ordinarie tjänster icke ansetts böra inrättas. Personalen förutsattes för lönegrads- och löneklassplacering få enligt Kungl. Maj:ts bestämmande tillgodoräkna sig tidigare statstjänst. Lönerna till personalen ha beräknats uppgå till omkring 70 000 kronor. Den allmänna löneregleringen medför en uppräkning med 39 000 kronor till 109 000 kronor. Härtill kommer rörligt tillägg 6 600 kronor.

För radiokontrollen har på grund av behovet av viss materielanskaffning beräknats en ökning med 49 500 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Kostnader för särskild polisverksamhet för hindrande och uppdagande av spioneri m. m.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 1 500 000 kronor.

123:o) **Ersättningar åt befattningshavare på avgångsstat vid polis- och åklagarväsendet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 242, s. 411), vilket innebär att anslaget upptages med samma belopp som anvisats å tilläggsstat för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättningar åt befattningshavare på avgångsstat vid polis- och åklagarväsendet* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

Diverse.

124:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Medicinalstyrelsens delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 254, s. 415) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Medicinalstyrelsens delfond* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 4 098 000 kronor.

125:o) **Vissa kostnader i anledning av allmänna val.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 265, s. 422) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader i anledning av allmänna val* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kronor.

Uppskjutna frågor.

126:o) Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande beträffande nedan nämnda av Kungl. Maj:t under följande punkter framställda förslag, nämligen *punkten 75*: Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m.;

- punkten 114*: Statens bakteriologiska laboratorium: Avlöningar;
- punkten 115*: Statens bakteriologiska laboratorium: Omkostnader;
- punkten 116*: Statens rättskemiska laboratorium: Avlöningar;
- punkten 117*: Statens rättskemiska laboratorium: Omkostnader;
- punkten 118*: Statens farmaceutiska laboratorium: Avlöningar;
- punkten 119*: Statens farmaceutiska laboratorium: Omkostnader;
- punkten 174*: Statens institut för folkhälsan: Avlöningar;
- punkten 175*: Statens institut för folkhälsan: Omkostnader;
- punkten 185*: Bidrag till avlöningar åt distriktsbarnmorskor m. m.;
- punkten 186*: Bidrag till avlöningar åt distriktsköterskor m. m.;
- punkten 203*: Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden;
- punkten 205*: Centrala sjukvårdsberedningen: Avlöningar;
- punkten 208*: Överståthållarämbetet: Avlöningar;
- punkten 209*: Överståthållarämbetet: Omkostnader;
- punkten 210*: Överståthållarämbetet: Ersättning till Stockholms stad för vissa kostnader för avlöning åt exekutionsbetjäningen m. m.;
- punkterna 243—253*: Anslagen till civilförsvaret;
- punkten 259*: Statens utlänningskommission: Avlöningar;
- punkten 260*: Statens utlänningskommission: Omkostnader; samt
- punkten 264*: Bidrag till internationellt hälsovårdsarbete; vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 29 april 1947.

På statsutskottets vägnar:

ALGOT TÖRNKVIST.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Lindström, Larsson, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Heiding, Mannerskantz, Boman, fröken Andersson, herrar Gillström, von Heland, Albertsson och Lundgren; samt

från andra kammaren: herrar Törnkvist, Skoglund i Doverstorp, Eriksson i Stockholm, Malmborg i Skövde, Rubbestad, Lindholm, Pettersson i Dahl, Åkerström, Petterson i Degerfors, Persson i Vinberg, Jansson i Kalix och Birke.

Reservationer:

1) vid *punkten 63:o*) (Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård) av fröken *Andersson*;

2) vid *punkten 76:o*) (Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader) av herrar *von Heland* och *Pettersson* i Dahl;

3) vid *punkten 98:o*) (Länsstyrelserna: **Expenser**) av herrar *Larsson*, *Karl Andersson*, *Heiding*, *von Heland*, *Rubbestad* och *Persson* i Vinberg, vilka ansett, att utskottet icke bort göra något uttalande om landshövdingens rätt att erhålla reseersättning vid tjänsteresor i egen bil och att det stycke av utskottets yttrande på s. 58, som börjar med orden »Inom utskottet» och slutar med orden »länsstyrelsernas förfogande» alltså bort hava följande lydelse:

»Inom utskottet — — — sitt ämbete. Med hänsyn härtill tillstyrker utskottet förslaget. Beträffande de — — — länsstyrelsernas förfogande.»

STOCKHOLM 1947. K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI.